

Strah pred združitvijo

Vsesplošen lov za črnim zlatom, dragoceno nafto, se nadaljuje – in v mnogih krajih predvsem pod morjem. Tako so se naposled odločili za iskanje nafte pred svojo atlantsko obalo tudi Američani, ki so pred tem leta in leta odlašali z poskusnimi vrtnjami, ker so se bali, da bodo s tem onesnažili morško obalo. Zdaj pa je skrb za nafto premagala skrb za čisto morje... najprej dolarji, potem pa...

Tačas pa je objavil nekdanji vplivni egiptovski novinar Mohamed Hasanein Heikal (ki je bil dolga leta zaupnik pokojnega predsednika Naserja, kasneje pa nekaj časa, dokler ni prišel v nemilost, tudi predsednika Sadata) svojo knjigo „Ramadanska vojna“, v kateri objavlja vrsto doslej neznanih podrobnosti o vojni, v kateri Izraelci prvič niso zmagali proti Arabcem. Tako med drugim piše, da se je med pripravami na vojno na egiptovski strani zrušilo med urjenjem nič manj kot 68 sovjetskih letal MIG-21, v katerih so bili bodisi Egipčani, bodisi sovjetski piloti. Heikal ne poroča koliko pilotov je pri tem izgubilo življenje. V tej knjigi tudi piše, da je bilo v Egiptu nič manj kot 21.000 sovjetskih vojaških strokovnjakov, ki so jih julija 1972 izgnali iz dežele... delčki zgodovine, ki prihajajo v javnost...

Medtem ko se položaj v Južnem Vietnamu počasi normalizira, pa imajo Američani težave zaradi tega, ker so omogočili beg okoli 50.000 osebam iz Južnega Vietnama. Nastalo je namreč vprašanje: kam z njimi? Združene države Amerike, ki imajo zelo stroge priseljenske zakone, so sicer objavile, da bodo sprejele večino beguncev, ne pa tudi vseh. Sedaj poskušajo privoliti nekatere prijateljske vlade, naj bi prevzele določeno število teh ne srečnežev, ki so zapustili domovino in pobegnili v beli svet. Toda zadeva ni tako preprosta. Večina dežel Latinske Amerike, ki so jih ZDA naprosile za pomoč, je odklonila, da bi sprejela begunce. Zanimivo pa je, da se je ponudila Avstrija! Tako je kancler Kreisky izjavil, da je Avstrija voljna sprejeti okoli 250 beguncev in jim zagotoviti normalno bivanje v deželi...

Dve leti so pripravljali združitve, a zdaj pravijo, da bo do uresničitve preteklo še dve leti. Je to resna beseda ali menijo, da se do takrat lahko marsikaj spremeni? Nekatere delovne organizacije prihajajo na razprave o povezovanju le kot opazovalci. Tudi taki so, ki nočejo več na posvete, če se ne morejo sporazumeti z nosilci združitve. To ni le golo nezaupanje ali trma. Vzroki so veliko globlji. Take primere je najti v vseh

gospodarskih dejavnostih, a ostanimo pri kmetijstvu.

Veliko je nerazumevanja. Ne le pri tistih, ki se bojijo združitve. Še več ga je pri tistih nosilcih združitve, ki bi kmetijske zadruge radi za vselej zbrisali s površja zemlje. Še s tem niso zadovoljni. Vse zadruge na njihovem območju naj bi postale je ena TOZD, češ da bo le tako njihov agroživilski kompleks – bolj po domače, kmetijsko živilska celota – dovolj trden.

Miselnost o velikih TOZD je hudo trdoživa – družbeno politične organizacije se bojujejo proti njej – tudi v drugih gospodarskih dejavnostih. Razlika pa je v tem, da bi tam bilo treba velike delovne organizacije deliti na manjše TOZD, v kmetijstvu pa bi radi manjše zadruge, ki že dolgo samostojno gospodarijo, spravili v eno TOZD, za katerega je moč že zdaj reči, da bi bila prevelika.

Nekateri vztrajno zahtevajo, naj bi na območju ene organizacije združenega dela kmetije kooperanti imeli le eno TOZD, čeprav bi segal preko meja treh ali še več občin. Zakaj? Menda

samo zato, ker so pač kmetje. Delavci pa lahko imajo več tozdov. Ali kmečka proizvodnja ne more biti zaokrožena na manjših območjih tako, da bi lahko ugotavljali dohodek? Seveda je lahko. Ali so kmetje zaupanja manj vredni samoupravljalci kot delavci? Po predpisih in ustavi

HONG KONG – Tu se mudi britanski kraljevski par na uradnem obisku. V program so gostoljubni domačini uvrstili tudi obisk neke folklorne revije, med katero je morala kraljica Elizabeta II. pobarvati oko velike maske, ki je potem nastopila na prireditvi. Na sliki: britanska kraljica Elizabeta II. s čopičem v roki v Hong Kongu. (Telefoto: UPI)

ne. Za kaj potem za njih ne bi veljalo kot za delavce da jim je treba samoupravljanje bolj približati z manjšimi TOZD?

Ne trdim, da bi bilo treba sedanje TOZD za kooperacijo deliti na manjše, če kmetje ne želijo tega. Prislusniti pa bi bilo treba tistim zadrugam, ki bi se vključile v kmetijsko živilsko celoto, če bi jim pustili ustrezno samoupravo. Ob strani stojijo zato, ker ne marajo biti prikrajšane, in ne ker bi bile nasprotnice gospodarskega razvoja ali celo socialističnega gospodarjenja.

Velike kmetijsko živilske celote v Vpvodini imajo po 50 do 100 TOZD, med njimi tudi več 10 za kooperacijo. Pa ne razpadejo. Nasprotno, še bolj se povezujejo. Trdnost takih organizacij se ne krepi z napenjanjem uzd, temveč s takimi medsebojnimi odnosi, da so zadovoljni vsi.

Zakaj ne bi poskusili tako tudi pri nas? Kdor dvomi, naj se gre prepričati tja, kjer imajo že veliko izkušenj. Povezovanje delovnih organizacij ne zavirajo le tisti, ki so premalo zaupljivi, temveč pogosto še bolj tisti, ki se trkajo na prsi, da so za združitve, hkrati pa bi radi vsem vsilili tako organizacijo, da bi si vnaprej zagotovili vodilno vlogo v njej.

JOŽE PETEK

tedenski zunanjepolitični pregled

Drama Vietnam se je naposled končala. Po tridesetih letih bojevanja se je spustila zavesa po zadnjem dejanju: osvobodilne enote so vkorakale v Saigon, od koder so se v paničnem begu umaknili najprej Američani, potem pa še nekaj deset tisoč tistih Vietnamcev, ki so zadnja leta tesno sodelovali z njimi. Južni Vietnam je svobodno.

Posledice tega dejstva ni mogoče ocenjevati zgolj lokalno, saj imajo svoje nedvomne svetovne razsežnosti.

Med njimi zlasti izstopa ena. Tale: naroda, ki je trdno odločen izboriti si svobodo in je pripravljen plačati zanjo najvišjo ceno – nikoli ni mogoče ustaviti v njegovem boju in njegovi želji.

Zato je zmaga južnovietnamskih osvobodilnih sil velika stvar ne samo za deželo, ki se je trideset let borila za svojo svobodo, marveč tudi za vse tiste, ki bi kdajkoli prišli v podoben položaj.

Po porazu sajgonskega režima se dežela počasi trezni po prvem navdušenju. To predvsem pomeni, da poskušajo nove oblasti – in sodeč po prvih poročilih izredno uspešno – normalizirati položaj v deželi. Tako so že začele delati vse ustanove, ki so mujno potrebne za normalno funkcioniranje oblasti – od pošte in radia ter televizije do bolnišnic, tovarn in preskrbovalnega omrežja.

Predstavniki osvobodilnih sil so že izpustili vse ministre (petnajst) nekdanje vlade, prav tako pa tudi predsednika, Velikega Minhina, ki je predal oblast osvoboditeljem, ko so prišli v Saigon. In mimogrede: Saigon se bo poslej imenoval Hošiminh.

Pred deželo so sedaj velike naloge: utrditi politično oblast in čimprej začeti z obnovo dežele, ki je v tridesetih letih nenehnega vojskovanja doživela izredno hude čase in je dodobra opustošena.

Tu so seveda tudi še nekatere nejasnosti, ki pa jih je mogoče oceniti kot postranske. Med njimi, denimo, tale: ali bodo Vietnamci dobili nazaj letala, s katerimi so v zadnjih nekaj dneh in urah zbežali v Tajland voditelji nekdanjega režima (gre za okoli 120 letal in helikoptere), pa kaj bo z zlatom in nekaterimi drugimi dragocenostmi, ki so jih odvekli s seboj pri begu? Samo general Thieu, ki je še vedno na Tajpehu (Formoza), je menda v letalo ponel nekaj ton zlata.

Toda bolj kot to, se bodo nove oblasti morale ukvarjati z obnovo dežele, pri čemer sicer lahko računajo na prijateljsko pomoč, ki pa ne bi mogla povsem nadoknaditi velikanskega razdejavanja. Združene države Amerike so umaknile vse svoje diplomatske predstavnike in torej z novo oblastjo nimajo nika-

kršne zvez, toda kljub temu mogoče čisto natanko pred devati razvoja odnosov med volucionarno vlado Južnega Vietnama in Belo Hiso.

Amerika je z umikom Vietnama začutila veliko obremenitev, toda hkrati je to tudi men madež na vesti največje dustrijske države sveta. Madeža ne bo lahko spravila z zmaga njihovih nasprotnikov. Združene države Amerike doživele popoln poraz v Vietnamu. Po polomu v severni Kambodži je prišel poraz

južni vietnamski svobodni

JUŽNI VIETNAM SVOBODEN

Vietnamu kot zadaji udarcev politiki, ki je bila že leta nazaj sojena na propad.

Desetine milijard zapornih dolarjev, 55.000 milijard trikrat toliko hudo razpadajo to je bilanca vmesavanja med ženih držav Amerike v letu kino. Vse to ni moglo prebrati poloma in če je kdaj plačl visoko ceno za nekovo znanje, so jo plačali Američani, da so se prepričali o neobstoju meroma preprostem, da se reč ni mogoče premagati, boriti za svobodo.

To pa ni nauk samo za marveč za vse tiste, ki bi bili koli in kjerkoli poskušali voljo vsiliti drugim in njihovo svobodo.

TELEGRAMI
ATENE: Predsednik republikanske stranke Kleriks je sredi sredi sprejel predsednika republikanske stranke Makariosa na konferenci na Jamaici. Pričakovano bosta Makarios in Kleriks imela z grškimi funkcionarji skem vprašanje. Med pravniki Washingtonu se je Makarios tudi z ameriškim zunanjim ministrom Kissingerjem.

LIZBONA: Lizbonski parlament je pisno, da so v Portugalski doničarsko teroristični organizaciji, v kateri so tudi člani portugalske stranke socialdemokratske centra. Kot navaja list, je organizacija, ki je delovala pod kresčanska revolucionarna nameravala likvidirati portugalske iz tujbine oborožene partizane, katere voditelje določajo revolucionarji.

Iz zadnjega PAVLI:HE
– Predlagamo, da tisti, ki nimajo kje stanovati, ostanejo kar na delovnem mestu, dokler ne bo rešen stanovanjski problem.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Domala ves minul teden je bil obarvan dokaj praznično – s tradicionalnimi prireditvami ter zborovanji, kresovi in delovnimi zmagami kolektivov smo tudi letos proslavili prvi maj, mednarodni praznik dela. Tokrat so bile tudi prvomajske slavnosti obarvane jubilejno – saj praznujemo letos (in v bližnjih majskih dneh) tudi 30. obletnico osvoboditve in zmage nad fašizmom.

Tako se bodo slovesnosti ob jubileju osvoboditve zgostile konec tega tedna – ko bomo ta petek zvečer v Ljubljani odkrili spomenik Francu Rozmanu-Stanetu, legendarnemu komandantu slovenske partizanske vojske, v soboto dopoldne pa bo v Ljubljani osrednja slovesnost ob obletnici osvoboditve: na Trgu revolucije bo odkrit veličasten spomenik revoluciji, na množičnem zborovanju ob tej priložnosti pa bo spregovoril predsednik predsedstva SR Slovenije Sergej Kraigher. Že v petek zvečer bo pred odkritjem spomenika komandantu Stanetu zagorelo po obronkih okrog Ljubljane kakšnih tisoč kresov, naslednji dan pa bodo za slavnosten začetek proslave revolucije zagrmel topovski salve z Gradu. Na prireditvah bodo tudi umetniško-kulturni programi, po odkritju spomenika revoluciji pa bo tudi ljudsko rajanje.

To sredo se bo na slavnostni seji sestala skupščina mesta Ljubljane in ob tej priložnosti bodo osmim najzaslužnejšim občanom ter osmim organizacijam podelili jubilejne zlate plakete „legalca“. Posebna delegacija skupščine mesta Ljubljane pa bo častnima meščanoma našega mesta – Josipu Brozu Titu in Edvardu Kardelju – izročila umetniški relief s spomenika komandantu Stanetu.

V začetku prejšnjega tedna so v Kikindi pred prvomajskim praznikom slovesno odprli novo tovarno orodnih strojev – slovesnosti se je udeležil tudi sekretar izvršnega

komiteja predsedstva CK ZKJ Stane Dolanc, ki je ob tej priložnosti spregovoril o našem sedanjem gospodarskem položaju. Poglavitni problem pri nas je, je dejal Dolanc, da hoci čemo več kot pa imamo resničnih možnosti. Ob tem je posebej ožigosal nepokrite investicije. Vsaka nepokrita investicija, bodisi v gospodarstvu ali kje drugod, naši skupnosti v tem trenutku precej bolj škodi kot koristi, pa čeprav se porodi iz kdo ve kakšnih želja. Po Dolancovih besedah bo treba v najkrajšem času sprejeti resne ukrepe za preprečevanje naraščanja nepokritih investicij, za

zaostrovanje odgovornosti vseh dejavnikov v družbi, ki odločajo o izvajanju naše začrtane gospodarske politike. Minuli torek je o odgovornosti komunistov ter o vprašanjih v zvezi z utrjevanjem zakonitosti, še predvsem pa v zvezi z nezakonitim prilasčanjem družbenega premoženja, razpravljal izvršni komitee predsedstva CK ZK Slovenije. Poudarili so, da se morajo komunisti odločno postaviti po robu vsakršni nezakonitosti bodisi v gospodarskih organizacijah bodisi drugod. Odločno je treba odpraviti mnenje, so poudarili, češ da je tisto, kar je v trenutnem interesu kakšne delovne organizacije, tudi v interesu vse naše družbene skupnosti. Izvršni komitee je ugotovil, da je delo inšpekcijskih služb in sodišč nezadovoljivo. Zaostriti bi morali tudi

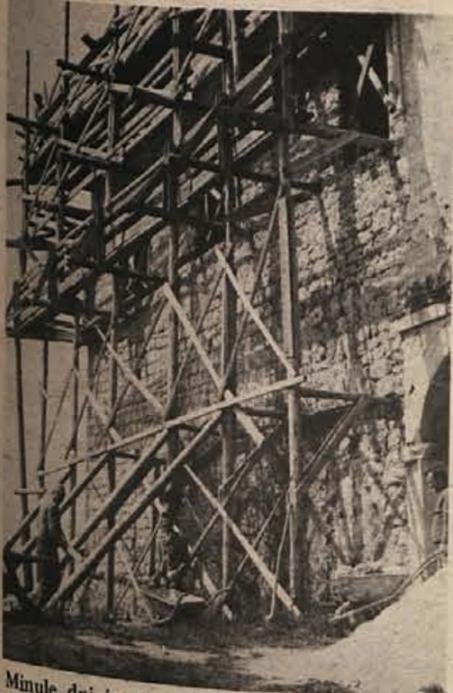
osebno odgovornost tistih organizacij, ki se spuščajo v nezakonitosti, so poudarili. Tem problemom bo posvečeno še posebno povzetovanje.

Prejšnji teden v torek je zasedala republiška skupščina – njeni zbori so sprejeli več novih zakonskih aktov, med njimi predlog zakona o varstvu zraka in pa predlog za izdajo zakona o varstvu okolja pred hrupom. Posebej naj poudarimo, da je bil po dolgotrajnih pripravah sprejet tudi republiški zakon o visokem šolstvu – ki uzakonja reformo našega visokega šolstva in njegovo vsebinsko preobrazbo.

Prejšnjo nedeljo je bila v Ajdovščini proslava 30. obletnice ustanovitve prve slovenske vlade – na velikem ljudskem zborovanju je ob tej priložnosti spregovoril predsednik republiškega izvršnega sveta Andrej Marinc. Poudaril je, da nihče ne more zmanjšati našega ponosa in zgodovinskega deleža, ki smo ga doprinesli v boju proti številnim okupatorjem ter v boju za dokončni zlom fašizma. Naša narodnoosvobodilna vojska je kot prva zavezniška vojska na tleh Primorske in Koroške osvobodila tamkajšnje ljudi in mesta, ki so bili dotlej ločeni od svoje matične domovine. Ob tem se je Marinc dotaknil tudi izpolnjevanja pravic naših manjšin v zamejstvu. Medtem ko se v Italiji pravice tamkaj živečih Slovencev že precej izpolnjujejo, čeprav še ne povsem, je dejal Marinc, pa v sosednji Avstriji velika večina zapisanih obveznosti do naših manjšin ni izpolnjena. Marinc je ob koncu opozoril na oživljanje neofašističnih in neonacističnih sil na naših mejah ter v Evropi.

Samo na kratko se omenimo, da je prejšnji teden svet guvernerjev Narodnih bank sprejel sklep o ugodnejših obrestih za devize, vložene na devizne račune ali devizne hranilne vloge občanov. S tem naj bi spodbudili nadaljnje devizno varčevanje pri občanah. Sklep o tem mora potrditi še zvezni izvršni svet.

Jubilejni dnevi

Minule dni je zidarska skupina Zavoda za spomeniško varstvo začela spet obnavljati hmeljniški grad. Obnovili bodo jugozahodni vogal poslopja in naredili streho na tem delu. Skupina prebiva v gradu, kjer si je uredila prostore za bivanje. (Foto: M. Vesel)

Te dni na hmeljiščih Agrarie v Brežicah. S takim le vozilom se vozijo delavci po nasadu in urno pripenjajo na žico močne najlonske niti, po katerih se bo nato vzpenjal hmelj. Vsako nit prestrežejo še na tleh in jo pritrjujejo v zemljo. (Foto: J. Teppey)

30. aprila so v Jelovskovi galeriji na Kodeljevem odprli razstavo grafik in skulptur v lesu akademskega kiparja Staneta Jarma iz Kočevja. Ob otvoritvi je v kulturnem programu nastopil moški pevski zbor Karel Pahor iz Šiške. (Foto: France Brus)

Asfaltirana Šmarska ulica predstavlja najlepše urejeno v mestu. S prispevkom občanov, skrbjo za lepšo podobo predstavlja spodbudo tudi za druge v sevniški krajevni skupnosti. Na sliki: predsednik sevniške KS Oton Šket izročila ulico namenu. (Foto: Železnik)

POSAVJE NIMA NEPOKRITIH INVESTICIJ
V posavskih občinah gradijo 94 investicijskih objektov. Denar je zagotovljen za vse začete investicije, nastale so le spremembe zaradi podražitev, ki se jim ne more izogniti noben investitor. Podatki kažejo, da so v posavskih občinah pri naložbah disciplinirani, zato ne želijo, da bi v Sloveniji in drugod zamolčali imena tistih, ki si privoščijo gradnje brez kritja.

Sejmišča

NOVO MESTO - V ponedeljek so na sejmišče pripeljali 265 prašičev, starih od 6 do 12 tednov, in 19 skopov, starih od 3 do 6 mesecev. Skupaj so prodali 236 prašičev, mlajši so bili po 420 do 540 dinarjev, in stariji po 550 do 700 dinarjev. Na sejmišču so rejci prignali tudi nekaj volov in krav. Kilo gram žive teže volov je stal 11,50 do 12,50 din, 9,00 din. Povpraševanje po malih volovih je bilo tokrat nekoliko večje, zato so bili tudi cene višje, cene goveje živine pa so ostale nespremenjene.

BREŽICE - Na tedenski sejem prašičev so rejci pripeljali 485 do tri letnih. Prvih so prodali 311, po 24 do 25 dinarjev kilogram žive teže, drugih pa 9, po 14 do 16 dinarjev kilogram žive teže.

Dolenjsko zdravstvo pod eno streho

Integracijski vrtnec na Dolenjskem je v polnem zagonu. Zdaj je zajel tudi zdravstvene organizacije. Na obzorju je sestavljena organizacija združenega dela Zdravstveni center v Novem mestu, v katerem bi bili

Zdravje - pogoj za dobro delo.
povezani: novomeški zdravstveni dom z vsemi TOZD, bolnišnica, Zavod za socialno medicino in higieno, združene lekarne, strokovna služba Zavoda za socialno zavarovanje. Inicijativni odbor za povezovanje zdravstva v dolenjski regiji, ki ga vodi Lado Saje iz zdravstvenega doma, že pripravlja samoupravni sporazum o združitvi v SOZD.

Lani ustanovljena skupna komisija, ki proučuje možnosti, smotrnost in učinkovitost povezovanja zdravstva, meni, da bi

morali pred podpisom sporazuma rešiti še nekaj perečih vprašanj. Gre za združevanje lekarn, povezovalne strokovnih služb Zavoda za socialno zavarovanje in bodočo pripadnost TOZD Zdravstveni dom v Krškem in tamkajšnje lekarne. Predlagajo, naj bi se na medobčinski ravni sporazumeli, ali naj bi ti dve krški delovni organizaciji ostali v dolenjski regiji ali pa se priključili organizacijam v Posavju.

Smotri, ki naj bi jih dosegli s tem povezovanjem, so na dlani: boljša kvaliteta dela, nenehno sodelovanje strokovnih služb osnovnega, specialističnega in bolnišničnega zdravstvenega varstva občanov ter - ne nazadnje - uskladeno delovanje na podlagi delitve dela in boljše organiziranosti. Poudariti pa velja še ekonomski smoter: združevanje sredstev za naložbe v zdravstvene objekte, medicinsko opremo in seveda kadre.

Vendarle perspektiva za cenejša mladinska potovanja

Potovati ceneje

Zakon o regresih za skupinska potovanja otrok in mladine zagotavlja letem pri skupinskih potovanjih 30 odstotkov regresa od polne cene prevoza. Nadaljnjih 30 odst. komercialnega popusta dajejo prevozna podjetja po posebni pogodbi, tako da znaša celoten popust 60 odstotkov od cene prevoza.

Za šolske in poučne izlete mora zagotoviti denar za regres izobraževalna skupnost Slovenije, za druga potovanja, ki jih navaja zakon, pa republika iz svojega proračuna. Lani je republika za regresiranje skupinskih potovanj otrok in mladine prispevala toliko kot leto prej, se pravi 1,6 milijona dinarjev, izobraževalna skupnost pa za te namene ni imela na razpolago potrebnih sredstev. Ker je bilo denarja za regresiranje premalo, so tudi prevozna podjetja prenehala dajati svoj popust.

Da bi se letos to uredilo, so pripravili poseben družbeni dogovor, ki podpisnike obvezuje, da bo mladina spet na skupinskih potovanjih imela 60 odst. popusta: 30 odst. naj bi spet zagotovila prevozna podjetja, regres za ostalih 30 odst. pa republiške interesne skupnosti in izvršni svet. Iz republiškega proračuna je v ta namen že rezerviranih 1,6 milijona dinarjev, izobraževalna skupnost pa ima na razpolago 2,5 milijona.

Za letos bi bilo to vprašanje tako rečeno, za naprej pa naj bi regresiranje skupinskih potovanj mladine in otrok uredil trajnejši družbeni dogovor.

Rog pri Nanosu?

Kaže, da bo novomeško konfekcijsko podjetje Rog le postalo enajsta TOZD postojanskega Nanosa. Tehnica se je nagnila v prid taki rešitvi po pregledu in oceni programov, ki sta ga za sanacijo 215-članskega Roga pripravila Nanos in novomeška Ela. Za Nanosov program se je 29. aprila opredelila tudi komisija za družbenoekonomske odnose in razvoj pri skupnosti dolenjskih občin.

Razlog za tako opredelitev komisije je razumljiv: Nanosov program predvideva razvoj ne le novomeškega oziroma šmarjskega obrata Rog, marveč tudi napredek dislociranih obratov tega podjetja v Mokronogu in Adlešičih. Zlasti v Mokronogu je predvideno znatno povečanje proizvodnih zmogljivosti. Med drugim je Rogov direktor Martin Bajuk na seji omenjene komisije ztrrdil, da bodo v Mokronogu izdelovali spalne srajce za neko zahodnonemško firmo, s katero so sklenili 5-letno pogodbo.

Rogov proizvodni načrt za letos predvideva za 2,5 stave milijarde dinarjev realizacije. Po direktorjevem zatrjevanju bo to proizvodnjo v

okviru Nanosa lahko prodati. Podatki prvega četrtletja tudi kažejo, da se je uspeh novomeške konfekcijskega podjetja močno popravil, še boljše rezultate pa pričakujejo v naslednjih mesecih.

Našel bom le nekaj bistvenih razlogov... (Karikatura: Andrej Novak)

Komisija pri skupnosti dolenjskih občin je „Rogu“ naložila, naj dodela sanacijsko-povezovalni program, pridobi ustrezno soglasje odbora za tekstil pri republiški gospodarski zbornici, in ko bo podjetje imelo mnenje gospodarske zbornice ter izvršnih svetov novomeške, črnomaljske in trebanjske občine, bo šlo lahko v povezovanje po zakoniti poti. I. Z.

Labod rešuje

Tri TOZD ljubljanskega podjetja TIP-TOP (Trebneje, Ljubljana in Idrija) so od prvega maja vključene v delovno skupnost novomeškega Laboda. Pripojitev so potrdili neposredno pred tem zbori delovnih ljudi v Labodu in TOZD TIP-TOP. Vse to je v skladu s sanacijo ljubljanskega podjetja, ki je lani končalo poslovno leto s 44 milijoni dinarjev izgube. V sanacijo se je vključil tudi Labod.

Novomeški Labod (na sliki) pomaga iz težav podjetju TIP-TOP.

Kot pravi direktor Laboda Zdravko Petan, bo staro poslovanje v pripojenih TOZD zaradi čistih računov likvidirano s pripojitveno bilanco šele s 1. januarjem 1976. Za kasnejši čas je predvidena tehnološka osamosvojitve trebanjskega obrata, kjer bi že v prihodnjem letu zaposlili še 60 ljudi.

Za ureditev razmer v TIP-TOP je do zdaj pokazal razumevanje tudi sklad skupnih rezerv Slovenije in odobril po 40.000 dinarjev sanacijskega posojila na zaposlenega v tej organizaciji združenega dela. Posojilo je potrebno zlasti za zamenjavo odsluženih strojev in potrebna obratna sredstva.

S prevzemom treh TOZD ljubljanskega podjetja si je novomeški Labod naprtil večji del odgovornosti za nadaljnjo usodo dejavnosti in več kot 1.100-članskega kolektiva TIP-TOP. S tem je še enkrat dokazal, da mu ni zgolj za to, da bi njegova krila utripala nad čim večjim delom domovine, marveč da razume težave drugih.

Kmetijski nasveti

Škr lup že zdaj kazi letino

Jabolka in hruške dosega jo zlasti spomladi visoko ceno. Toda če so zdrava, lepega videza, privlačne barve, vonja in oblike. Tako pa, žal, ni običajno kmečko sadje, ki ga ponavadi bolj ali manj prizadene najbolj nevarna bolezen - škrlup ali fuzikladij. Zdjaj je čas, da sadjarji poskrbijo za škropljenje zoper to bolezen. Škr lup se v deževni pomladi pojavi že zelo zgodaj. Na mladih listih je mogoče opaziti pege, ki se širijo. Bolezen se seli na mlade plodove, ki pokajo in kasneje z rastjo postajajo bolj ali manj nepravilne oblike. Od škrlupa napadeno sadje kasneje v sebi dočaka več pomladi.

Skr lup lahko delno preprečimo že s tem, če v jeseni s sadovnjakih odstranimo in uničimo odpadlo listje, povsem zatepa pa ga lahko le spomladansko in poletno škropljenje. To je treba opraviti tudi v kmečkih sadovnjakih, sicer je tudi zimsko škropljenje zoper kaparje in druge škodljivce brez zadovoljivega učinka.

Škr lup se v sadovnjaku močno širi pri dnevni temperaturi okrog 20 stopinj Celzija, če je listje vlažno vsaj poldruhi dan. Če je temperatura nižja, mora vlaga trajati dalj časa. Prvič škropljenje je pred cvetenjem (zdaj je to že zamujeno) z enoodstotno ali s duprablaum. Obnesejo se tudi organski pripravki, kot sta dithian M-45 v 0,25-odstotni koncentraciji in orthocide-50 v prav tolikšni koncentraciji.

Po cvetenju je treba škropiti prvič, ko so plodiči debeli kot steni, in drugič, ko so kot oreh. V intenzivnih nasadih je priporočljivo v času od aprila do junija, takrat, ko je bolezen najbolj nevarna, škropiti približno vsakih štirinajst dni, odvisno od vremena in vlage. Za škropljenje po cvetenju priporočajo bobber sadjar škropi zoper škrlup tudi tedaj, ko močnejšega napada boleznini ni opaziti, saj se škrlup lahko razvije na sadju tudi potem, ko je že uskladiščeno.

- Tovariši, na delo, delavska kontrola gre!

vredno je zapisati...

Delegatom nalagamo odgovorne dolžnosti, za začetek celo več, kot jih lahko obvladajo. Pa ne zato, ker bi jim manjkalo volje, temveč zato, ker se v novi vlogi zaradi pomanjkljivega znanja ni so znašli.

Veliko jih je, ki so zaplavali v delegatske vode nepripravljeno. Zaspajo jih z gorami papirjev in njim samim je prepuščeno, da ločijo bistveno od nebitnega in da se priklopijo do pravilne sodb. Brez ustrezne družbene razgledanosti se težko prebijajo skozi številne in gostobesedne informacije. In ko se je treba opredeliti, si pomagajo z nasveti drugih ali pa se brez oklevanja odločijo za predlog, ki jim ga posredujejo.

Volja še ni vse

V Posavju delegati sami predlagajo, da bi se načrtno izobraževali in usposabljali za novo vlogo. Večina pobud pa izhaja od družbenopolitičnih organizacij, ki so predvsem dolžne skrbeti, da bo tovrstno izobraževanje v občinah potekalo načrtno. V Brežicah poziva na to pot sindikat, ki meni, da izobraževanja mimo družbenih dogovorov ne bo mogoče izpeljati. Upoštevati je treba, da prinaša to s seboj tudi denarne obveznosti, ki jih bodo v brežiški občini delno krile delovne organizacije, samoupravne interesne skupnosti, družbenopolitične organizacije, občinske skupščine in krajevne skupnosti.

Predloge programov že posredujejo delavske univerze, ki se bodo morale bolj kot doslej naslanjati na programske svete. Tudi predavatelje iz večjih centrov, so že zdavnaj spoznali, da z njimi kupijo „mačka v zaklju“ in da ti ljudje prikazujejo stvari zelo splošno, na vprašanja iz vsakdanje prakse pa ne dajo pričakovanih odgovorov.

J. TEPPEY

Dan RK tokrat pod geslom »Pravočasna pomoč«

Na današnji dan se je rodil ustanovitelj organizacije Rdečega križa, Švicar Henry Dunant, zato je 8. maj mednarodni dan RK, v katerega je vključenih okoli 230 milijonov ljudi iz 117 držav sveta. Hkrati smo danes tudi sredi tedna RK, ki traja tokrat od 5. do 11. maja in je z njim povezana tudi stoletnica delovanja RK v Jugoslaviji.

RK je velika in izredno pomembna humanitarna organizacija, ki vedno pomaga ljudem, ki so jih doletele naravne ali druge nesreče, na katerem koli koncu sveta. V tednu RK osnovne organizacije pregledujejo svoje delovne uspehe, načrtujejo delo za naprej, pripravljajo različne akcije in sprejemajo nove člane.

Prvo društvo RK v Jugoslaviji je bilo ustanovljeno leta 1875 na Cetinju v Črni gori, zato bo tamkaj 10. junija osrednja proslava, katere pokrovitelj je tovariš Tito. Najpomembnejša manifestacija ob jubilejni stoletnici delovanja RK v Jugoslaviji bo od 11. do 13. junija v Beogradu, kjer bo zasedanje svetovne konference Rdečega križa. Glavna tema zasedanja bo boj za mir na svetu.

Naš...

(nadaljevanje s 1. strani)

in večjih podjetij iz posavske regije so se v torek, 6. maja, zbrali na posvetu, ki ga je v Cateških Toplicah sklical medobčinski svet SZDL. Vsebinsko dosedanjih razprav v Sloveniji sta predstavila delegat zbora republik in pokrajin Rudi Koprivnik ter predsednik družbenoekonomske komisije pri CK ZKS Miro Potrč.

V Sloveniji poudarjamo predvsem zahtevo po večji gospodarski stabilnosti in realnem načrtovanju. Planiranje poteka istočasno na vseh ravneh, vendar pri oblikovanju planov v TOZD premo sodelujejo delavci. Krajevne skupnosti in samoupravne interesne skupnosti bodo morale bolj povezovati razvojne načrte in upoštevati celovite interese delavcev. Ta ugotovitev velja tudi za Posavje.

Ivan Živič je v razpravi zahteval, naj ne bi več dovolili velikih žarišč inflacije in nesamoupravne delitve dohodka. V planih mora biti bolj poudarjena enotnost jugoslovanskega tržišča. Tovariš Živič je opozoril tudi na nepopravljivo škodo, ki bi jo naredil, če bi bodoči plinovodi obšli Posavje in Dolenjsko. V srednje-ročnem programu pogrešajo v obeh pokrajinah izdelavo načrtov za cesto Ljubljana-Zagreb. Prav tako ni predvideno zavarovanje pitne vode na krško - brežiškem polju, kjer so zarisani industrijski kompleksi. Posavje ima velika naravna bogastva (termalno vodo, glino in peske vseh vrst), ki jih samo ne more izkoristiti, čeprav bi to bogastvo lahko odprlo pot iz nerazvitosti.

I. Z. in J. T.

OKROGLICE NISO POZABLJENE

V nedeljo ob 10. uri bo v Okroglicah pod Lisco spominska svečanost, s katero želijo družbenopolitične organizacije in krajevna skupnost Loka pri Zidanem mostu obuditi spomin na dogodek, ko so fašisti leta 1944 uničili kurirsko postajo v Prašnikarjevi hiši, v decembru pa je bila nato požgana vsa vas. Spominska plošča na Prašnikarjevi hiši bo tudi cilj partizanskega pohoda skupin iz Loke in Razborja.

Na Vinici so 30. aprila opoldne svečano sprejeli kurirsko pošto s pozdravi in željami maršalu Titu za rojstni dan, hkrati pa je šolska mladina pripravila kulturno prireditev, ki se je udeležila tudi mladinska brigada iz Ljubljane, mesta herojev. Brigadirji so sli po poti političnega vodstva NOV in POS in so ta dan prišli tudi na Vinico. (Foto: R. Bačar)

V počastitev 1. maja in 30-letnice zmage nad fašizmom je Avtopromet-gostinstvo in turizem »Gorjanci« iz Novega mesta pripravil v svojem avtoparku v Straži proslavo, na kateri je predsednik novomeške občinske skupščine Jakob Berič podelil 66 vzornim voznikom zlate in srebrne značke »Gorjanci«. Tov. Berič je podelil tudi 9 medalj reda republike z bronastim, srebrnim in zlatim vencem. Na sliki: preds. Berič podeljuje odličje direktorju podjetja Štefanu Galiču. (Foto: Janez Pezelj)

Srečanje prosvetarjev

Gostje iz pobratene Doline so povabili kočevske prosvetne delavce na povratno srečanje, ki bo 29. maja v Dolini pri Trstu

26. aprila je bilo v Kočevju srečanje prosvetnih delavcev občine Kočevje in pobratene Doline pri Trstu. Najprej so si skupno ogledali nastop folklorne skupine »France Marolt« nato pa je bilo še družabno srečanje v avli nove osnovne šole. V kulturnem programu so člani folklorne skupine prikazali številne ljudske ples iz posameznih pokrajin Slovenije in drugih jugoslovanskih republik.

Goste je v imenu izobraževalne skupnosti Kočevje pozdravil Ciril Štrumbelj. Predstavniki iz pobratene Doline so kočevskim stanovskim tovarišem podarili album s fotografijami pomembnih kulturnih in naravnih spomenikov v zamejstvu. Domačini so gostom pokazali šolo, posamezne kabinete, zbirke učil, likovne izdelke, fotografije in izdelke, ki so jih učenci napravili pri tehničnem pouku. Člani kočevskega kulturnega kluba so vsem gostom dali v spomin na

PO POTEH PARTIZANSKEGA KOČEVJA

V okviru praznovanj 30-letnice osvoboditve in 30-letnice telesne kulture v Kočevju je telesnokulturna skupnost v sodelovanju s kočevskimi družbenopolitičnimi organizacijami pripravila »Pohod po poteh partizanskega Kočevja«. Pohoda se je udeležilo okoli 500 predstavnikov šolske mladine, tabornikov, lovskih družin in športnih organizacij.

Na 12 kilometrov dolgi progi so pohodniki obiskali znane partizanske vasi v okolici Kočevja, v Konca vasi pa so organizatorji pripravili krajši kulturni program.

Z. FAJDIGA

srečanje prvo številko revije Kočevski razgledi.

Gostje iz Doline so kočevske prosvetne delavce neuradno že povabili na povratno srečanje, ki naj bi bilo v Dolini 29. maja.

VILKO ILC

Likovnikom več pozornosti

28. aprila so ustanovili likovno skupino pri ZKPO Novo mest - Obseženo delovanje

Del sredstev, s katerimi razpolaga izvršni odbor ZKPO Novo mesto, bo v prihodnje namenjen tudi amaterski likovni dejavnosti, ki doslej ni bila deležna večje pozornosti in podpore. Da bi se ta dejavnost razvijala kar najuspešneje, je bil že pred časom imenovan odbor za likovno dejavnost pri ZKPO, ki ga vodi Niko Golob. Odbor je že imel sejo, na kateri je sprejel delovni program. Njegova glavna naloga je skrbeti za raznovrstno delo likovne skupine, ki so jo ustanovili 28. aprila.

DOKAJŠNJE RAZUMEVANJE ZA ŠTIPENDIRANJE

Štipendiranje po samoupravnem sporazumu učencev in študentov v sevnški občini poteka še kar zadovoljivo. Zaenkrat res še ni bilo mogoče izplačevati štipendij v povečanem znesku, izplačevanje pa vsaj poteka nemoteno. Gospodarske organizacije, razen nekaterih izjem, ki dolgujejo prispevke tudi še iz lanskega leta, v glavnem zadovoljivo nakazujejo denar. V tem mesecu pričakujejo tudi denar iz republiškega solidarnostnega sklada. Kot so se odločili na seji podpisnikov minuli torek, bodo poslej vsa opravila o štipendiranju prenesli na celjski Komunalni zavod za zaposlovanje.

Prvi dve hranilnici

Prvo pionirsko šolsko hranilnico na območju zahodne Dolenjske so ustanovili 23. aprila v osnovni šoli v Sodražici, drugo pa 29. aprila v osnovni šoli v Ribnici. V Ribnici so se sičar prizadevali, da bi bila njihova hranilnica ustanovljena prva, vendar je podružnica Ljubljanske banke v Kočevju dobila 28. aprila obvestilo iz Sodražice, da so tam ustanovili hranilnico že pred štirimi dnevi.

Predstavniki podružnice LB so obiskali v marcu in aprilu vse osnovne šole v občinah Kočevje in Ribnica razen nekaterih najbolj oddaljenih in se dogovorili o ustanavljanju pionirskih šolskih hranilnic. Zdaj po šolah na ustanovnih občinah zborili voljo na delegatski način (5 delegatov iz vsakega oddelka) svete pionirskih hranilnic, v tem mesecu pa bo že več hranilnic začelo redno poslovati.

J. P.

ZGODOVINARJI TRETJI

Šestega republiškega srečanja mladih zgodovinarjev, ki je bilo 26. in 27. aprila v Postojni, so se udeležili tudi predstavniki zgodovinskega krožka osnovne šole Kočevje. Komisija je ocenila njihovo delo tako, da jih je uvrstila med mladince, ki so dosegli tretje mesto. Srečanje je bilo v osnovni šoli v Postojni. Mladi zgodovinarji so si ogledali tudi Postojnsko jamo. Sli so po poti nekdanjih diverzantov skozi Crno jamo.

V. I.

CERKLJE OB KRKI: NENEHNA AKTIVNOST

Že od začetka leta naprej se v enoti Rada Japundžica vrstijo prireditve, ki so posvečene 30. obletnici osvoboditve. Garnizijski odbor je pripravil obsežen in vsebinsko bogat program aktivnosti. Veliki jubilej bodo v glavnem proslavili z delovnimi zmagami in nenehnim bojem za še večje delovne uspehe, s krepitvijo moralno-politične enotnosti in vsestranskim izpopolnjevanjem. Težišče vseh aktivnosti pa je v osnovnih enotah. Osrednje prireditve bodo na dan zmage, na dan vojnega letalstva in na dan mladosti.

Andrej Marinc:

Prehiteli Italijo, blizu Avstrije

Slovenija je danes na ravni srednje razvitih evropskih držav. Glede razvitosti posameznih oblik družbenega standarda pa že presega marsikatero gospodarsko bolj razvito deželo. V vsem pojavnem razdobju je SR Slovenija imela visoko stopnjo gospodarske rasti. To je tudi omogočilo, da je po nacionalnem dohodku na prebivalca, ki se uporablja v mednarodnih primerjavah, presegla sosednjo Italijo in se močno približala Avstriji. Uspešnost gospodarskega razvoja potrjuje tudi poraba energije na prebivalca, ki je v Sloveniji precej višja kot v Italiji, vendar nižja kot v Avstriji. Družbeni sektor gospodarstva ustvarja danes že blizu 90 odstotkov družbenega proizvoda. Zaposlitev se je po vojni povečala za dvainpolkrat in je danes zaposlen vsak tretji prebivalec v Sloveniji. Tudi v tem je »skrivnost« za sorazmerno visok standard naših delovnih ljudi.

Zlasti je bila po vojni dinamična rast industrije: njena proizvodnja se je povečala za 10-krat. Delež kmečkega prebivalstva se je od leta 1948, ko je znašal 50 odstotkov, zmanjšal na 17 odst., ob tem pa se je kmetijska proizvodnja povečala za dvakrat, tržna pa za šestkrat. Razvitejšo podoben dajejo Sloveniji tudi sodobnejše cestno in železniško omrežje, nova ali bistveno modernizirana in razširjena turistična naselja, letalski in pomorski promet, zlasti pa intenzivna stanovanjska izgradnja, ki je omogočila nad 12 kv. m stanovanjske površine na prebivalca. Danes je mladina v celoti vključena v osnovno šolanje, srednje šole obiskuje 45 odst. generacije mladine med 16. in 19. letom, na višjih in visokih šolah pa študira že 10 odstotkov celotnega prebivalstva. (Predsednik IS SRS na nedeljski proslavi 30-letnice prve slovenske vlade v Ajdovščini).

Stane Dolanc:

... predvsem pa mora biti človek

Moralni lik člana revolucionarne partije, kakršna je naša Zveza komunistov, je bil vselej pomemben, med vojno, po njej in danes. Naša partija in še zlasti tovariš Tito sta vselej poudarjala, da mora biti komunist v vsakem pogledu pravi vojak revolucije, torej borben, vdan, dosleden, vztrajen, pošten, v vseh pogledih pravi borec. Predvsem pa mora biti človek. Naši delovni ljudje upravičeno uporabljajo za člane Zveze komunistov bolj ostra merila. Prav tako menijo, da mora biti komunist v vsem zgled. In prav imajo. Največja vrhuna komunista je res v tem, da je prvi v boju za socialistično samoupravljanje in da razume okoliščine, bistvo in realne tokove naših gibanj. Hkrati pa je s tem mišljeno, kot je lepo dejal tovariš Tito na kongresu, da komunist potrjuje svoje besede z dejanji. Kdor ni pripravljen in sposoben za to, ni v Zvezi komunistov ne more koristiti, še zlasti če gre za funkcionarja. Če ne ravna tako, kot od njega terjajo Zveza komunistov - in nekateri zares ne delajo tako, kot bi bilo treba, temveč rovarijo, intrigirajo in celo zganjajo frakcijske tve - mu ne gre mesto v ZKJ, še zlasti pa ne v vodstvu. Glede tega ni bilo v naših vrstah nikoli čutiti omahovanja. (Sekretar IK predsedstva CK ZKJ v prvomajskem intervjuju v »Delu« in »VUS«)

Slike - hvalnice zemlji

Kobetova razstava v počastitev praznika Sentrupert

Dan pred 1. majem je bilo v Sentrupertu na Dolenjskem nad vse praznično vzdušje. 30. aprila slavi Sentrupert krajevni praznik, letos pa so praznovali še 30. obletnico osvoboditve in zmage nad fašizmom.

Osrednji dogodek letošnjega praznovanja je bila otvoritev razstave akademskega slikarja, univerzitetnega profesorja Borisa Kobeta - »Sentrupert v vseh letnih časih«. Avla v osnovni šoli je bila ob 18. uri nabito polna domačinov in obiskovalcev iz Novega mesta, Ljubljane in iz drugih krajev. Prizadevni domači organizatorji so zelo dobro pripravili Kobotovo življenjsko poti je poudaril, da umetnikov rod izhaja iz Dolenjske in da je Koba velik del svojega umetniškega dela posvetil tej deželi.

Najprej so domačini odnesli venec k spomeniku žrtvam fašizma in se tako poklonili spomenu vseh tistih, ki so za svobodo darovali svoje življenje. O umetniku Kobetu in njegovem delu je spregovoril dr. Emilijan Ceve. »Kobetove slike so dovolj zgodovine in govornice same,« je na začetku dejal dr. Ceve. Nato je orisal kulturni in umetniški pomen Mirenske doline, ki je polna kulturnih in umetniških prič. Pri opisanju Kobetove življenjske poti je poudaril, da umetnikov rod izhaja iz Dolenjske in da je Koba velik del svojega umetniškega dela posvetil tej deželi.

Koba je Sentrupert in njegovo lepo okolico upodobil v časovnih menjavah, saj njegovih 33 olj in

SPOROČILO BRALCEM

Zaradi prvomajskih praznikov ni bilo mogoče objaviti današnje številke z vsebino običajnimi rubrikami, zato ma stranmi. Bralci iz posameznih občin bodo razpisali pogresali svoje komentare strani, vendar jih želimo spomniti, da je Dolenjski list, kljub praznikom vseno leto še kar pa ni bil primer za večino drugih tednikov. V pričakovanju običajnega Dolenjski list z redno 14-dnevno prilogo. UREDNIŠTVO DL

Če sovražnik...

Ne morem si predstavljati, kako bi bilo, če bi mir naše svobodne domovine pritrlo brnec tujih letal. Mislim, da je to nekaj najstrašnejšega. Preveč gorja je že bilo pred tridesetimi leti, ko nas še ni bilo. Takrat je bila naša domovina v plamenih. Naša zemlja je bila razkosana. Štirje okupatorji so si jo razdelili.

Se danes bi bilo tako, če ne bi bilo pri nas ljudi, ki so znali stisniti roke v pesti in se pogumno postaviti črnim sovragom po robu. In prav je bilo tako. Nikoli ne smeš biti preveč ponižen, ne smeš, kot pravijo, stisniti repa med noge, kadar je potrebno boriti se. Prav nasprotno! Naša KP in njen simbol rdeča zvezda sta pomagali k svobodi, poleg njiju pa še veliko ljudi, mladih, starčkov in otrok, ki jih je gnala naprej ena sama stvar - ljubezen do domovine in misel na suženjstvo, ki jih čaka, če se ne uprejo. Zaradi tega smo danes svobodna država.

Danes je vse drugače kot nekoč. Smo majhna, a spoštovana država. Naš voditelj tovariš Tito je znan po vsem svetu kot velik borec za mir, neuvrščenost in suverenost med državami v svetu. Kako strašno bi bilo, ko bi nekoga jutro namesto sonca zbudilo bobnenje bambnikov in streljanje! Tega si nihče ne želi. Vendar pa se tudi to nekoga dne lahko zgodi. Morda se nam bliža kot strašna nevihta.

Ce bi sovražnik nasilno napadel našo zemljo, si želim, da bi prav vsak, ki je zmogel, prijel za orožje, da bi pokazali tujcem, kako silna vez nas veže na to zemljo. Bila je v vsej zgodovini tarča napadov zaradi ugodne vojaške lege, lepote in bogastva. A mi je ne damo, ker jo imamo radi. Imamo močno in zavedno armado, ki je v vsakem trenutku pripravljena braniti to, kar so naši partizani s krvjo priborili.

Domovina je ena, nam vsem dodeljena... je dejal naš pesnik Oton Župančič. Ta misel se je izkazala še posebno med vojno. Bodimo pripravljene na vojno! Branili bomo ta kos zemlje, ki je prepečen s krvjo in nam daje varnost, zavetje. Tujega nočemo, svojega ne damo! Posebej še ne mi, mladina. Mi zares nočemo vojne!

Marija Trunkelj, 8. c osnovna šola Grm Novo mesto

Še enkrat: »Srečanje je mimo«

Srečanje je mimo. S tem naslovom je bil v eni zadnjih števil Dolenjskega lista objavljen članek brez podpisa. Zato piscu ne morem osebno povedati, kar bi mu rad. Poslužujem se lista, ne v opravičilo, ampak za kratko pojasnilo morda nevednežu.

Najprej o „preživelosti“ (kot navaja članek) Jurčičevih povesti Deseti brat in Domen. Ne vem, ali misli pisec samo dramatičnosti.

Ne želimo zadrževati našega gledališkega razvoja, o katerem je bilo zadnja leta veliko kritike glede izbora del; kritike predvsem na račun zastarelosti do višje kulture ravni in umetnosti. Toda trenutno nismo producenti takega ali boljšega. Boljši kot nov je včasih star čevlji, nategnjen na novo kopito. Vprašanje je samo, kdo je izbral in izbral kopito, kakšno in kako ga je potem krojil in cenil. To je tisto, kajti z novitami imamo še zmeraj precej smole. Pri prostovoljnem delu amaterskega gledališča so potrebni ljudje, ki imajo radi gledališko umetnost, ki jim je oder prešel v „meso in kri“, ki živijo in se žrtvujejo zanj. Gledališče ni račun niti zakon, ki ne pozna sprememb, ampak je živa tvorba v nenehnem gibanju z enim samim ciljem: približati se človeku tako, da ga bo dojel in razumel. Dokaz za to so polne dvorane v krajih, kjer se gostuje z kdove kolikokrat prebranimi Jurčičevimi povestmi.

Režiser je v amaterskem gledališču navadno dramaturg, organizator in še kaj. On sam se zato odloči o „preživelosti“ dela in ostalih kvalitet. Kadar se odloči, da bo začel delati z mladimi, ki želijo postati igralci, stori to po lastni volji. Ali s tem

ne žrtvuje del svojih gledaliških kvalitete? Če se je odločil za „preživelost“ delo z dvajsetimi ali še več igralci, je dobro vedel zakaj. Tudi imena in naslovi so velikokrat važni.

V mnogo lažjem položaju so tisti, ki gredo na oder s petimi ali šestimi že izobraženimi in rutiniranimi igralci. Premore jih gotovo vsak kraj s količičaj večjo gledališko dejavnostjo. Z njimi se je mnogo lažje trkati po prsih glede izbire kvalitete, vzgoje kadra itd. Naj dodam še materialne dobrine podjetij, od garderobe do scene itd. Vsega tega režiser z dvajsetimi in več ljudmi, ki želijo postati igralci, nima. Dajanje za tako velik kolektiv so neprijetne, poleg tega pa jih „poklicniki“ obvozijo. Je pač makadam...

Večji del vlog je bilo zaupanih delovni mladini, da ji je bila tako pripravljena pot na odrske deske. Potrudili smo se v okviru naših, za gledališko dejavnost nemogočih razmer, napraviti, kar se je napraviti dalo. Za vse to seveda ne pričakujemo lovorik. Gre za prosto in preprosto improvizacijo. Če je tiste, ki so si jo utegnili ogledati, razveselila naša predstava, jim gre hvala za priznanje. In če kdo misli, da smo potrebni kritike, naj nam pokaže, če že ne more drugače pomagati, kako naj bi bolje delali v opisanih razmerah.

Borci so revolucionarji

Na občnem zboru so si borci KO ZB Novo mesto za levi breg zadali vrsto nalog

Borci morajo biti še naprej revolucionarji! S temi besedami lahko strnemo potek občnega zбора KO ZB Novo mesto za levi breg, ki je bil 23. aprila v sindikalnem domu in se ga je udeležilo več kot 100 članov.

V svojem poročilu je predsednik Lado Avsec poudaril, da je bil doseženi odbor zelo aktiven, čeprav nima svojih prostorov. Za to se ima odbor zahvaliti terenskim delavcem, ki so navezali stik s člani. Na območju te krajevne organizacije ZB je okoli 250 članov, ki postajajo vse starejši, zato je odbor obiskoval ostarele in zapuščene in jim pomagal.

Za vnaprej je predsednik nakazal vrsto novih nalog, posebno glede or-

ganiziranja pogrebov, urejevanja spominskih obeležij, zdravstvene zaščite, prenašanja borbenih tradicij na mladino. Izražena je bila misel, da morajo biti borci še naprej nosilci revolucije in opozarjati na najrazličnejše napake in protestirati proti temu, da nekatere socialistične države omalovažujejo naš revolucionarni boj med NOB. Borci so sklenili, da bodo svojo dejavnost prenesli tudi na KS, SZDL, mladino itd. Zahtevajo, naj se v republiki izenačijo priznavalnine, zdravstvena zaščita, še posebej so pohvalili ustanovitev zdravstvenih ambulanz za borce in zahtevali, da le-te dobijo tudi sosejne občine.

MARJAN TRATAR - UČO

Upam, da smo ustregli enim in drugim; prvim zato, ker smo jim pripravili vever večer, in drugim zato, ker smo jim dali priliko za temeljito kritiko. Nikomur tega ne bomo jemali v zlo. Če nas bodo primerjali s potujočimi komedijanti, ki nimajo drugega namena, kot da z veseljem igrajo in zabavajo delovnega človeka, s bomo počutili zmeraj le počasčene.

Režiser igre „DESETI BRAT“ BORIS PŠENICNIK

Rošena vprašanja

Stanovanja in hrana zaposlenih v JLA urejena

Se nedolgo tega so se starešine in civilni uslužbenci v JLA borili s stanovanjskimi vprašanji. Mnogi so več let živeli ločeno od družine, samej pa so bili prisiljeni, da so stanovali tam, kjer so pač dobili streho nad glavo. Po letu dni iskanja rešitev je vse krenilo na boljše. Vsi starešine so preskrbljeni z dostojnimi stanovanji, neporočeni pa so dobili udobne garsonjere ali enosobna stanovanja, odvisno od delovne dobe.

Predsednik sindikalne organizacije Milan Gorenc in sekretar stanovanjske komisije Vukašin Tomovič sta lahko upravičeno zadovoljna, saj so vsi delavci sindikalnih organizacij, zaposleni v JLA, dostojno nastanjeni. Neporočeni nimajo problemov s hrano. V kasarni „Milan Majcen“ dela menza, kjer se lahko hranijo po dostopnih cenah.

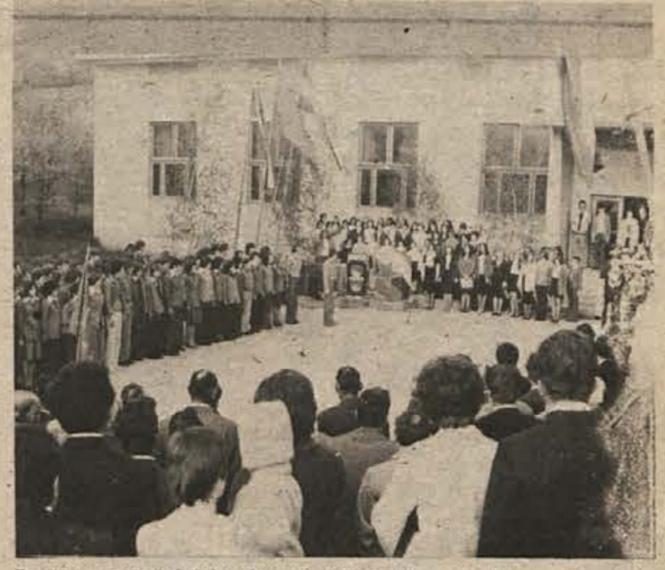
Z rešitvijo teh dveh vprašanj, ki vplivata na osebni standard zaposlenih v JLA, se je ponovno potrdilo pravilo: V prvi vrsti velja naša skrb človeku in izboljšanju njegovega osebnega in družbenega standarda.

L. D.

TRIM KABINET

V enoti Rada Japundžiča posvečajo telesni pripravljenosti starešin in vojakov veliko pozornost. Ob jutranji telovadbi je v načrtu fizične usposabljanja tudi dvakrat ali po možnosti tudi večkrat na teden organizirana vadba. V ta namen so uredili kabinet za trim, ki je sicer majhen, toda opremljen z najodobnejšimi napravami za utrjevanje telesne pripravljenosti. Delo v kabinetu vodi Peter Sokolovič, ki skrbi tudi za vzdrževanje opreme in daje nasvete marljivim uporabnikom tega kabinaeta.

D. M.

Da bi letošnje jubilejno leto ob 30-letnici osvoboditve ostalo občanom kar najbolj v spominu, so suhorski mladinci s pomočjo OK ZSMS Metlika in metliškega sindikata pripravili zanimivo proslavo, ki si jo je ogledalo okoli 300 občanov. Na sliki: mladinci in mladinke, ki so jih sprejeli v teritorialne enote, pred zaobljubo. (Foto: J. Pezelj)

Huda kri okoli postaje

Pojasnilo o avtobusnem postajališču v Starem Logu

Dosedanja avtobusna postaja v Starem Logu v občini Kočevje je bila skoraj na koncu vasi, pri gasilnem domu. Prostor je bil primeren za ta del vasi in za sprejemanje pošete, za ostali del vasi pa ne in zlasti ne za sedanega gostilničarja Franca Robida. Novo postajališče je pri trgovini, je zelo blizu gostilne, vendar bi gostilničar rad, da bi bilo prav pri gostilni. Začel je celo zbirati podpise, naj bi se avtobus ustavljal pred njegovo gostilno.

29. marca smo imeli sejo delegacije v sveta KS, da bi razen drugih vprašanj obravnavali tudi zadevo okoli spremembe avtobusne postaje. Vprašanja nismo dokončno rešili, ker sta se dva delegata močno sprla, in to Franc Robida in Pavle Krmelj, zato smo sejo zaključili.

Do končne rešitve o postajališču je prišlo z dogovorom med ŠAP in svetom KS Stari Log, da avtobusi v bodoče ustavljajo pri trgovini, kjer je že postajališče za šolske otroke in je tudi najbolj primeren prostor glede na varnost prometa. Soferjem, sprevoznikom in potnikom, ki so

potrebni okrepčila v gostilni, ne bo težko stopiti v gostilno pri Francu Robidi, saj je le-ta oddaljena le okoli 50 m od nove avtobusne postaje. Menim, da način, kot je zadevo v svojem interesu začel reševati Franc Robida ni pravi, saj je brez dogovora in že po zboru občanov začel zbirati podpise, kje naj bi bila postaja. Se manj pa je dopustno, oziroma je celo sramotno, da njegov sin grozi starejšim članom in delegatom s pretepanjem. Vprašam se, ali je to vzor in zgled za ostale mladince? Zelim poudariti le, da imamo zboru občanov in druge sestanke zato, da tam skupaj rešujemo naše skupne probleme in pomagamo posamezniku, če je treba. Vendar v naši socialistični družbi ne moremo dovoliti, da bi bili interesi posameznika pred interesi skupnosti. Za zaključek naj povem še, da bo krajevna skupnost v kratkem uredila streho na avtobusni postaji, da ne bo treba čakati avtobus pod milim nebom ali v gostilni.

MARTA TROHA tajnica KS, Stari Log

LICITACIJA pri Carinarnici Ljubljana, DNE 18. MAJA 1975

Carinarnica Ljubljana bo 18. maja 1975 prodajala na javni dražbi osebne avtomobile in drugo blago. Javna dražba bo v prostorih TVD PARTIZAN v Ljubljani, Pokopališka ul. 35, v nedeljo, 18. maja 1975 s pričetkom ob 8. uri. Ogled vozil in ostalega blaga z vplačilom kavcij bo možen samo v soboto 17. 5. 1975 od 8. do 13. ure in od 14. do 17. ure v Carinarnici Ljubljana, Hale E vhod z Letališke ceste.

SEZNAM BLAGA:

Zap. št.	Blago	Zač. cena
1.	Opel Commodore, zaleten, 1972	35.000
2.	Peugeot 504 Injection, poškodovan, 1972	30.000
3.	Mercedes 190 D, poškodovan, 1965	25.000
4.	Mercedes 190 D, nevozen, 1961	25.000
5.	Volvo 144 S, zaleten, 1972	18.000
6.	Mercedes 190 D, zaleten, 1962	16.000
7.	VW 1200 brez motorja, 1963	15.000
8.	Toyota Corona 1900, nevozen, 1970	15.000
9.	Fiat 124 S 1800, zaleten, 1970	15.000
10.	Ford Taunus 17 M, zaleten, 1974	15.000
11.	Ford Taunus 17 M, nevozen, 1966	14.000
12.	VW 411, nevozen, 1969	12.000
13.	VW 1200, nevozen, 1965	11.000
14.	Ro 80, reg. karoserije, 1972	10.000
15.	Opel Kadett Coupe LS, zaleten, 1969	10.000
16.	VW 1200, nevozen, 1965	10.000
17.	del pralnih strojev CTC, -	10.000
18.	Fiat 125, nevozen, 1967	10.000
19.	Opel Kadett Coupe, zaleten, 1967	9.000
20.	Ford Taunus 17 M, nevozen, 1966	9.000
21.	Ford Hrošč 1500, poškodovan, 1966	9.000
22.	Ford Escort, zaleten, 1970	8.000
23.	VW 1600 L Variant, nevozen, 1967	8.000
24.	VW 1600 TL, zaleten, 1966	7.000
25.	Opel Rekord, nevozen, 1966	6.000
26.	Opel rekord, zaleten, 1966	6.000
27.	Opel rekord, nevozen, 1964	6.000
28.	Ford Kapitlan, nevozen, 1964	6.000
29.	Ford Taunus 17 M, zaleten, 1965	6.000
30.	Ford Taunus 17 M, zaleten, 1966	6.000
31.	VW 1200, zaleten, 1965	5.000
32.	VW 1200, nevozen, 1962	5.000

35.	Ford Cortina 1600 XL, reg. mot., 1974	5.000
36.	Peugeot 404, nevozen, 1966	4.000
37.	Opel Rekord, nevozen, 1966	4.000
38.	Ford Taunus 17 M, zaleten, 1966	4.000
39.	Audi 72, zaleten, 1967	3.000
40.	Ford Taunus 17 M, nevozen, 1964	3.000
41.	Ford Taunus 17 M, zaleten, 1966	3.000
42.	Kabina za tovorni avto Mercedes, -	3.000
43.	razno blago (deli motorjev in mopedom), -	3.000
44.	Opel Rekord, zaleten, 1964	2.000
45.	VW 1200, zaleten, 1959	2.000
46.	Fiat 850, reg motorja, 1969	2.000
47.	Fiat 1500, nevozen, 1966	2.000
48.	blok motorja Opel Ascona, št. 16-0052290 in menjalnik Opel, 1969	1.200
49.	Opel rekord, zaleten, 1962	1.000
50.	motor VW 1200, št. 6402307, 1965	1.000
51.	motor Renault 4 z menjalnikom št. 014410, 1968	1.000
52.	motorno kolo Puch 125 ccm, 1967	1.000
53.	motor Opel rekord, št. 15-0081398, 1966	1.000
54.	motor VW 1200, št. D-004579, 1966	1.000
55.	motor BMW 1600, št. 1850947, 1969	1.000
56.	motor VW 1300, št. F-1281964, 1968	1.000
57.	motor VW 1200, št. 195265, 1965	1.000
58.	motor Opel kadett, št. 11 S-0101627, 1970	1.000

78.	Peugeot 404, zaleten, 1964	4.000
79.	VW 1200, nevozen, 1962	4.000
80.	Simca 1300, zaleten, 1965	3.500
81.	17 sodov Solvent nafte 120 stopinj celzija,	3.000
82.	VW 1200, nevozen, 1959	2.000
83.	Opel Rekord, zaleten, 1965	2.000
84.	Fiat 1500, nevozen, 1963	2.000
85.	142 parov delno poškodovanih drsalk	1.500
86.	Opel Kadett Coupe, reg. motorja, 1970	1.000
87.	motor Opel Rekord, št. 15-0149578, 1969	500

Seznam ostalega blaga, ki ni objavljen v tem oglasu, bomo objavili na oglasni deski Carinarnice Ljubljana. (Med ostalim blagom bomo prodajali tudi večjo količino bele tehnične-oljne peči, plinske bojlerje, pralne stroje, plinske štedilnike in keramične ploščice). Vse blago objavljeno v tem oglasu in ostalo blago bomo prodajali v nedeljo 18. 5. 1975.

Pravico udeležbe na javni dražbi imajo vse pravne in fizične osebe. Udeleženci javne dražbe morajo v soboto dne 17. 5. 1975, ki je določena za ogled blaga, plačati še 10% kavcijo začetne cene pri blagajni carinarnice Ljubljana v hali ED, predstavniki OZD pa morajo poleg tega predložiti še pooblastilo svoje delovne organizacije.

Najmanjša kavcija za ostalo blago in avtomobile je 500 din, najmanjši dvig je din 50. Dogovarjanje kupcev med potekom dražbe ni dovoljeno in lahko komisija, ki vodi dražbo, takega kupca odstrani iz dvorane.

Oznaka reg. motorja in reg. karoserije pomeni, da bomo za kupljeno vozilo izdali potrdilo samo za registracijo motorjev in karoserije. Vsak kupec avtomobila oz. motorja mora ob prevzemu - isti dan na svoje stroške izvršiti eventualno vtisnjenje šiferskih št. motorja ali karoserije pri podjetju Viator, odsek za tehnične preglede v Ljubljani.

Prodano blago bomo izdajali iz carinskega skladišča po naslednjem razporedu: V ponedeljek, 19. maja 1975, ne bo izdaja blaga, v torek, 20. maja 1975, izdaja od zaporedne številke 1 do 45, v sredo 21. 5. 1975 izdaja od zaporedne številke od 45 do zap. št. 87, v četrtek in petek pa bo izdaja blaga za zamudnike in ostalih števil. Zadnji rok za plačilo in dvig kupljenega blaga je petek 23. 5. 1975.

Carinarnica Ljubljana prodaja blago na dražbi po klavzuli „Ogledano-kupljeno“ in po prevzemu blaga ne upoštevamo reklamacij glede kvalitete in kvantitete blaga.

Vse informacije o javni dražbi lahko dobite po telefonu št. 44-578 interna 52 od 11. 5. 1975 dalje.

IZ CARINARNICE LJUBLJANA št. 8962/1

Inles v gosteh drugič ob točki

V 17. kolu SRL zmagali Sevničani in Brežičanke - Inles še vedno prvi

V derbiju 17. kola v slovenski rokometni ligi so Ribničani gostovali v Slovenj Gradcu in prvenstveno srečanje izgubili. Sevničani so v Ptujju zmagali, Liščanke doma močno izgubile, Brežičanke pa v gosteh prepričljivo osvojile nove točke.

SLOV. GRADEC - INLES 27 : 23

Ribničani so tokrat gostovali pri izredno razpoloženi ekipi. Domači rokometarji so ob podpori 800 gledalcev začeli zelo silovito. Inlesovi igralci pa so se uspešno branili in celo povedli. Skoraj ves prvi polčas sta se ekipi menjavali v vodstvu in prvi del dobrega in zanimivega srečanja so dobili domači igralci. V 43. minuti so Slovenjgraščani povedli z dvema zadetkoma (19:17) in od takrat dalje so bili stalno v vodstvu. Pri gostih so dobro zaigrali Šilc, J. Kersnič in Andoljšek.

INLES: I. Kersnič, Abrahamsberg, Mikulin 4, S. Kersnič 1, Šilc 5, Andoljšek 3, Ambrožič 1, Tanko, J. Kersnič 6, Žuk, Radčič 3.

DRAVA - SEVNICA 29 : 33

Okoli 200 gledalcev je bučno spremljalo prvenstveno tekmo, v kateri so domači rokometarji želeli

zmagati za vsako ceno. Sevničani so se silovitim napadom dobro upirali in izkoristili vsako možnost za zadetek. K odmoru sta ekipi odšli z neodločenim rezultatom. V nadaljevanju so domači nadaljevali z grobo igro, pa tudi sodnika sta z neobjektivnim sojenjem povzročala nedisciplinirano igro. Ob koncu srečanja so Sevničani zaigrali mirno in s točnimi meti zasluženo osvojili dve novi točki.

SEVNICA: Možic, Krištofič, Simončič 2, Vertačnik, Jurišič 1, Bizjak 1, Svažič 11, Koprivnik 1, Doblekar 7, Sumej 10, Gologranc.

LISCA - BRANIK 15 : 25

Branikove igralke, ki doslej še niso izgubile prvenstvenega srečanja,

NOVOMEŠKI PARAPLEGIKI TRETJI

V soboto se je v športnem parku na Kodeljevem v Ljubljani začelo tekmovanje paraplegikov za memorial Bojana Hrovatina. To je bilo že šesto tekmovanje paraplegikov, katerega so se udeležili tudi invalidi z Dolenskega. 45 tekmovalcev se je pomerilo v šestih atletskih disciplinah in v košarko.

Nekateri rezultati: moški-atletika, II. kategorija: I. Okoren (Šentrupert); IV. kategorija: 2. Gorenc (Sevnica), 3. Koščak (Višnja gora); ženske: II. kategorija: 2. Brus (Ponikve); košarka: Novo mesto - Ponikve 16:6, Društvo paraplegikov Ljubljana - Ponikve 20:10, Novo mesto - Ptuj 12:2, Ponikve - Velenje 8:24, Kamnik - Novo mesto 12:16, Ponikve - Ptuj 8:10, Novo mesto - Velenje 16:6. Vrstni red: 1. Velenje 10 točk, 2. Društvo paraplegikov Ljubljana 8, 3. Novo mesto 6, 4. Ptuj 4, 5. Kamnik 2, 6. Ponikve.

BOREC - BREŽICE 17 : 26

Brežičanke so tokrat gostovale pri petouvrščenih igralkah Borca. Gostje o dobro igrala predvsem v prvem polčasu in so dosegle kar 15 zadetkov. V nadaljevanju so Brežičanke nekoliko popustile in domače rokometarice so lahko ublažile katastrofalni poraz.

BREŽICE: Hribčnik, Štauber 1, Boh 6, Dimič, Zakšek, Rožman 9, Vugrinec, Lipčič 10, Levačič in Gabrič.

DOBREPOLJE IN STOPIČE

Področnega prvenstva osnovnih šol v rokometu za pionirke in pionirje se je udeležilo 12 ekip iz petih občin. Pri pionirjih so se v finalu pomerile ekipe iz Metlike, Dobrepolja, Stopič, Novega mesta, Šentruperta in Semiča. Po zanimivih in dokaj izenačenih tekmah so prvo mesto osvojili Dobrepoljčani. Slede: Metlika, Novo mesto (OŠ Katja Rupena), Stopiče, Šentrupert, Semič.

Pri dekletih, ki so se izkazala s precej boljšim rokometom, so zmagale rokometarice iz Stopič. V finalu so se pomerile z vrstnicami iz bršlinske osnovne šole, ki so dokazale, da se da s trdnim delom kmalu napredovati. Vrstni red: Stopiče, Bršljin, Grosuplje, Mirna, Metlika in Dragatuš.

KRMELJ - V prvenstveni tekmi zasavske rokometne lige so v Krmelju gostovali rokometarji iz Šmartnega in klub vodstvu domačih (11:2) tekmo igrali neodločeno 19:19. (B. D.)

CRNOMELJ - V počastitev 1. maja in 15. obletnice rokometnega kluba Duga Resa so Črnomaljčani nastopili na turnirju v Dugi Resi in zmagali. Najboljši strelci je bil Črnomaljčan Marjan Goršek. (L. T.)

METLIKA - Rezultati 8. in 9. kola v malem nogometu: Suhor - Beti 3:0, Gradac - Lokvica 4:0, Radovica - Rosalnice 10:0, Božakovo - TGP 3:0, Rosalnice - Lokvica 5:3, Krasinec - Božakovo 5:2, Novo mesto - Gradac 0:3, Brezovica - Radovica 0:7, TGP - Slamna vas 0:3, Slamna vas - Suhor 8:0, Novo mesto - Krasinec 3:4, Brezovica - Beti 3:0. Odigrali so tudi tekme v šahu: zmagala je Slamna vas, sledijo pa Gradac, Krasinec in Radovica. (M. B.)

KOČEVJE - MERKUR 3:1

V nadaljevanju II. republiške lige so v Kočevju gostovale igralke Merkurja in prvenstveno srečanje izgubile s 3:1. Srečanje je bilo razburljivo, le v zadnjem nizu je bilo podobno trenutku, ko so domače igralke zmagale kar 15:1. Nastopile so: Lesk, Lapuh, Stopar, Jakopin, Potočnik, Volf, Bončina, Vesel in Sajin. (Z. F.)

KAJ, KJE, KDO?

V 18. kolu slovenske republiške rokometne lige za ženske bodo Brežičanke doma igrale v vrsto Izole. Z dobrih igro in ob podpori gledalcev bi lahko dosegle zmagoto. Liščanke bodo tokrat gostovale pri igralkah Usnarja. Napoved - neodločen rezultat - bi bil za Sevničanke uspeh.

V moški ligi bodo v Sevnici gostovali rokometarji iz Slovenj Gradca. Vsekakor bodo Sevničani zaigrali vse in poskušali zmagati. Ribničani bodo v 18. kolu potovali Trzičani. Ker so lesovsi rokometarji prejšnje tekmo izgubili, bodo prvo mesto Trzičanom zaigrali resno. Napoved: Ribničani bodo osvojili dve novi točki in se z njima na prvem mestu uvrstili.

V slovenski odbojarski ligi bo v Novem mestu gostovala odlična ekipa Mežice, ki posega celo v vrsto za prva mesta, čeprav se še pred tremi leti otepal iz lige.

ZRIMŠEK ŠE ENKRAT PRVI

Tradicionalne mladinske kolesarske dirke ob 30-letnici osvoboditve na Reki so se udeležili tudi novomeški kolesarji. Na 80 kilometrov dolgi progi Reka - Selce - Reka nastopilo kar 73 tekmovalcev in klubov. Tudi tokrat je bil najboljši Novomeščan Franci Zrimšek, ki s ekipami pa so zmagali Rogovci.

Rezultati: 1. Zrimšek (Novo mesto) 1:57,13, 8. B. Mijalovec (Novo mesto) 29 sekund zaostanka za prvomestnim. Tudi med ekipami so prvomestni odlični vozili, saj so novomeščani odlično vozili v slovenski j. goslovskih klubov. Rogovci pa so je osvojili prva Rogovci (5:53,22), drugi pa so bili Novomeščani (5:53,32).

Na letošnjem tekmovanju za III. nagrado Bele krajine, ki je vsako leto v državnem prvenstvu, je nastopilo več kot 60 tekmovalcev. Skoraj vsi so pohvalili organizatorje in odlično speljano progo na obljubili, da bodo Dragovanje vas se pristi. Na sliki: priprava na startom. (Foto: S. Dokl)

Košarkarji v prvi slovenski košarkarski ligi A so včeraj odigrali tretje kolo. Vse tekme do sedaj so dokazale, da so se ekipe na novo tekmovalno sezono dobro pripravile, kar obeta kvalitetno košarko. Poznavalci napovedujejo, da imajo v letošnjem prvenstvu največ možnosti za prvo mesto ekipe Ilirije, Triglava in Kovinotehne. Na sliki: trenutek s prvenstvenega srečanja med Beti in Ilirijo. Z malo več športne sreče bi Metličani lahko zmagali. (Foto: J. Pezelj)

Karlovac: Keržan na 200 m 21,9

Na mednarodnem atletskem mitingu dobri rezultati Novomeščanov

Na prvem letošnjem velikem tekmovanju v Karlovcu, kjer bodo avgusta mladinske balkanske atletske igre, so novomeški atleti v konkurenci avstrijskih in najboljših jugoslovanskih atletov dosegli nekaj dobrih rezultatov.

Največji uspeh je dosegel Vane Keržan, ki je po izenačenem osebno rekordu na 100 m (11,0) z veliko prednostjo zmagal v svoji skupini v teku na 200 m in dosegel izvrsten rezultat 21,9, kar je letošnji najboljši mladinski rezultat v državi. V članski konkurenci je tako skupaj z Grošetom (Mrb) delil 2.3. mesto, Keržan je dokazal, da se je letošnji

zimo kljub krajšim odmorom dobro pripravil in lahko računa na udeležbo na Balkanskih atletskih igrah v več disciplinah (200 m, 400 m, štafeti).

Tudi ostali atleti - mlajši in starejši mladinci - so izboljšali svoje

rezultate in se prepričali o koristnosti 7 do 8 kratnih tedenskih treningov, ki so jih imeli letošnjo zimo. V teku na 400 m je Jani Rajer dosegel 51,9. Rafko Križman je na 400 m tekel dve desetinki sekunde bolj od osebnega rekorda: 53,4. 16-letni Rafko Kapš je osebni rekord na isti razdalji izboljšal za celo sekundo: 55,6. V teku na 100 m sta 16-letna Toni Kraševac in Milan Štupar tekla 11,8 (Kraševac osebni rekord) in 12,1. Na 200 m je bil Štupar s 24,0 za desetinko pred Kraševcem, ki je svoj rezultat na tej progi izboljšal za več kot pol sekunde.

J. PENCA

SPET RALLY

V sodelovanju z AMD Ribnica in Cerknica ter ZŠAM Kočevje in Cerknica bo ob dnevu šoferjev, 13. julija, organiziran tradicionalni rally „Riko 75“, ki se bo letos točkval za prvenstvo „Štajerska 75“. Obe AMD in ZŠAM bodo sodelovali pri izdaji biltena, v katerem bo prikazana dejavnost teh društev oziroma združenj. Zaključna prireditve bo v Kočevju, kjer bo tudi cilj rallyja.

F. Z.

IGRALCI TENISA, POZORI!
Novomeški teniški klub bo imel 9. maja ob 18. uri v gostišču na Bregu občini zbor. Vabljeni vsi igralci tenisa.

Trije diamanti za Novo mesto

V 4. dneh: srebrna C, trije pobje za diamantni C, državni rekord itd.

Ugodno vreme je pretekli teden omogočilo slovenskim jadralnim letalcem dosežke, kakršnih še nismo zabeležili v Jugoslaviji. Priložnost so izkoristili tudi dolenski piloti in si nabrali prve letošnje kilometre ter vrsto pogojev za jadralske značke. Kar je doseglo pet ali šest novomeških jadralcev v nekaj dneh, je več kot kdajkoli prej v celem letu.

Uspehom botrujejo v primerjavi z lanskim letom urejene razmere od novega letališča do vlečnega letala, od resnih priprav na sezono do smotrne uporabe razpoložljivih letal. Tako sta pilota Srečko Kotnik in Jože Barbo že izpolnila pogoje za srebrni C na domačem letališču s preletom v Ljubljano in nazaj, s potrebnimi relativno višino in s 5-urnim neprekinjenim jadranjem. Višino za

srebrni C je dosegel tudi Rudi Rozman. Hkrati pa imamo dve jadralni letali s posadko, ki se menja na republiški akciji za doseganje vrhunskih rezultatov v Lescah na Gorenjskem. Akcija pomeni tudi izbor naših tekmovalcev za republiško in državno prvenstvo, ki se bosta začeli 17. maja v Celju. V izredno ostri konkurenci bosta nastopila dva novomeška jadralska.

Poleg na akciji preletenih kilometrov sta se odlično postavila piloti Belizar Keršič in Iztok Pekolj, ki sta vsak v svojem letalu v soboto prejadrala „slovenski trikotnik“ Lesce-Maribor-N. mesto-Lesce (304 km) ter tako osvojila zahtevno pogojo za diamantno značko jadralskega pilota.

Še zlasti velja omeniti našo jadralko-Cvetko K. - Belinovo, ki je 30. aprila kot prva Jugoslovanka obletela trikotnik 300 km ter tako postavila nov državni rekord. S tem si je priborila drugi diamant na svojo zlato C značko. Za celo diamantno značko mora napraviti še prelet 500 km. Do zdaj v Jugoslaviji še nobena ženska nima diamantnega C, vsega skupaj pa imamo pri nas samo 14 takih značk. Lani je edino diamantno značko za Jugoslavijo osvojil Jaka Šmid iz Novega mesta.

Novomeški jadranci so v teh nekaj dneh preleteli 2771 kilometrov, kar je več kot tretjina njihovega letošnjega delovnega načrta. Če vemo, da so za lani načrtovali 6000 km, preleteli pa so jih le 4859, lahko toliko bolj z veseljem pričakujemo izpolnitev letošnjega programa.

V dolenskem prvenstvu jadralskih pilotov, za katerega veljajo samo štiri iz novomeškega letališča, vodi Jože Barbo in Alojz Novak s po 114 preletenimi kilometri, tretji je Srečko Kotnik s 87 km.

m.

nogomet

ELAN - BELA KRAJINA 0 : 0

V derbiju ljubljanske podzvezne nogometne lige sta se v Novem mestu pomerili najboljši enajsterici v ligi. Prvenstveno srečanje si je ogledalo več kot 300 gledalcev, ki so videli zanimivo in tipično prvenstveno tekmo, žal pa nobenega zadetka. Prav gotovo moramo pohvaliti oba vratarja, ki sta se izkazala z odlično obrambo.

Po tej tekmi je na prvem mestu še vedno ekipa Bele krajine.

VODICE - RIBNICA 4 : 2

V prvenstveni tekmi I. razreda ljubljanske cone nogometne lige so Ribničani gostovali pri enajsterici Vodice in srečanje izgubili 4:2. Gostje so slabo igrali in so zasluženo izgubili. Zadetek za Ribnico je dosegel Hojč, drugega pa nespretni domači branilec.

RUDAR SE BO PREDSTAVIL

Kočevski nogometarji so prav letos dosegli svoj največji uspeh: v tekmovanju za jugoslovanski pokal so premagali Usnarja in se uvrstili v zaključni del na področju ljubljanske podzvezde. Tako se bodo te dni pomerili z drugoligašem Rudarjem. O datumu tekme bodo vsi ljubitelji nogometa še pravočasno obveščeni.

KOČEVJE - IHAN 1 : 1

Ceprav so imeli Kočevjarji terenško premoč, je niso znali izkoristiti. Po točnem kopačevem strelu so domači sicer povedli, toda gostje so nekaj minut pred koncem izenačili. Izkazali so se Palavra, Nekić in Kovač. Gledalcev je bilo 400.

Sodražani v prvo ligo?

Novomeščani izpadli, poslej v drugi ligi

Tudi v zadnjem kolu prve republiške namiznoteniške lige so Novomeščani ostali praznih rok in so skupaj z igralci Prestranka izpadli iz najkvalitetnejše slovenske lige. Iz področne ljubljanske lige so izpadli tudi Kočevjarji.

NOVO MESTO - LJUBLJANA 0 : 5

V 18. kolu republiške lige so v Novem mestu gostovali Ljubljančani.

11. maja »Na kolo za zdravo telo«

Akcija trim „Vsi na kolo za zdravo telo“, ki je lani odlično uspela, se tudi letos nadaljuje. Preteklo leto se je kolesarskih sprehodov v naši republiki udeležilo kar 15.000 občanov, organizatorji pa pričakujejo letos še enkrat toliko kolesarjev.

Novomeško kolesarsko društvo, ki je že lani uspešno organiziralo podobno akcijo, se je odločilo, da bo „Kolo - zdravo telo“ pripravilo tudi letos. Da bi se akcije udeležilo kar največ občanov, predvsem zaposlenih in upokojenih, bo društvo še enkrat poskrbelo za praktične nagrade. Dobili jih bodo: šola ali kolektiv, ki bo postal na prirediteljev največ svojih članov, najstarejši in najmlajši udeleženec, vsi pa bodo dobili trimške nalepke.

Vsi, kateri bi radi kolesarili, se zberite v nedeljo, 11. maja, na Loku na rokometnem igrišču. Start bo od 10. do 11. ure. Kolona bo krenila na 25 km dolgo pot proti Ločni, Otočcu in se skozi Ratež vrnila na Loko. Da bi akcija kar najbolj uspela, se vsi tisti, ki se boste zagotovo udeležili, oglasite v pisarni ObZTK Novo mesto, na OŠ Grm in OŠ Katja Rupena, kjer boste dobili kontrolne kartone.

Z. F.

SODRAŽICA - SALONIT 5 : 3

Tudi v zadnjem kolu II. slovenske lige zahod so Sodražani potrdili zanesljivo igro iz prejšnjih kol in še enkrat brez težav zmagali. Gostje iz Anihovega so sicer vodili s 3:2, ko pa sta se razigrala Mrgole in Lovrenčič, je bilo jasno, da so Sodražani osvojili odlično drugo mesto. Sedaj Sodražanom ostaja le upanje, da bo kate i izmed slovenskih ligašev uspel na kvalifikacijskem turnirju za drugo zvezno ligo-zahod, ker bi v tem primeru igrala še eno tekmo za izpraznjeno mesto v prvi republiški ligi.

Rezultati: Gašperič - Tomažič 1:2, Mrgole - Luznik 2:1, Lovrenčič - Peršič 0:2, Mrgole - Tomažič 2:0, Gašperič - Peršič 1:2, Lovrenčič - Luznik 2:0, Mrgole - Peršič 2:0, Lovrenčič - Tomažič 2:1.

T. JORAS

KOČEVJE - ZALOG 1 : 5

V ponovljenem srečanju za obstanek v ljubljanski področni ligi so Kočevjarji doživeli poraz. Gostje iz Zaloga pri Ljubljani so bili boljši in so zasluženo premagali domačo vrsto. Kljub temu Kočevjarji upajo, da bodo ostali v tej ligi. Če bi uspelo igralcem iz prve lige na kvalifikacijah za drugo zvezno ligo, bi kočevska ekipa lahko tudi v prihodnji sezoni nastopila v področni ligi.

Žaloigra v Dolgi vasi pri Kočevju

postal, ko so ga gonili na morišče, in pokazal sovražnikom na svojo njivo ter jim dejal: „Tam na moji njivi me ustrelite!“ Zmeden so ga pogledali, potem pa so se začeli režati. Naglani so ga pod cesto, na njivo in po njej je v drncu zdiral proti vijugastemu, suhemu in z grmicevjem obraščenemu koritu Rinže, kakor da bi se v njem želel rešiti. Tedaj pa je z mostu zadržal rafal in Jože je padel vznak, kot bi ga spodrezal. Iz prsi je bruhnila kri, v nebo uprte oči pa so nemo obtoževale.

Zadnjega so gnali proti mostu vsega strtega in skrušenega očeta Zdraviča. Ni se mogel ubraniti smrti, zakaj sovražni lok je bil napet in prezali so tudi po njegovem že ostarelem življenju. V obraz je bil videti sled, solze so mu lile po licih, ko je šel niti mo mrtevga sina. Za trenutek je postal s pogledom nanj, ki je ležal na njivi, potem pa so ga brez usmiljenja gnali naprej in čez most, kjer je zgrmel na tla ob rezkih streljih. Usoda drugih iz tega območja se je nadaljevala v italijanskih ječah in taboriščih.

Tuje zemlje željni Italijani so uživali v prizorih te hude žaloigre, do katere je največ pripomoglo mlado domače dekle, izdajalka Verica Troha, ljubica italijanskega vohuna iz Kočevja. Partizani so ji preveč prizanašali prej in pozneje, da je nazadnje le pobegnila z Italijani.

Kako zamotano je to življenje ob vsej človeški plemenitosti, dobrotnikih in hudobnežih, svetlobi in temi, zvestobi in izdajstvu, zaradi katerega so se ustavila ta srca. Kri v žilah teh poštenih rodoljubov je zastala. Nad njimi je plavalo vroče majsko sonce, nebo pa je spajalo bližnje gore z ljudmi, hišami in častjo slovenske zemlje. Človeške duše so se še močnejše razbolele in v teh mučnih bolečih dneh je hrepeneče upanje po svobodi bruhnilo in se pridružilo oboroženi vstaji.

TONE OŽBOLT

gnojne vile in ga vreči v ogenj goreče Zdravičeve hiše. Nad prizorom so celo mnogi od sovražnih vojakov kar osupnili. Potem so ga gnali k mostu in ubili. Tretji je šel v smrt mladi vajenec pri kolarju Klunu, Slavko Savič. Potem je prišla vrsta na učiteljevega sina, mladince

Antona Boca. Fant se je do zadnjega branil in upiral smrti, saj ni mogel verjeti. Ko je spoznal, da sovražniki nimajo nobene milosti, je zaprosil, naj ga ustrelje vsaj na bližnjem pokopališču. Odnegli so ga čez most in pri pokopališču ustrelili.

PADLI KOT ŽRTVE IZDAJSTVA

Jože Zdravič je s prezirom zrl v sovražnike in kakor njegovi tovariši pogumno odhajal v smrt. Pred mostom je uklenjen

ta in zeta, profesorja Hermana Kotarja. Iskali so tudi njegovo ženo Marijo, a je niso našli, zakaj bila je v Ljubljani pri svojem bratu Franciju Zdraviču, ki je tam študiral na medicinski fakulteti. Po tem dogodku se do pomladi 1943 ni upala vrniti, saj so bili obtoženi, da so se pri njih zbirali in sestajali komunisti.

Jetnike so v Kočevju topli in mučili. Pet jih je bilo takoj obsojenih na smrt, med njimi že ostareli oče Zdravič. Vsega pretepenega so izpustili in ga napotili domov. Ves strit in zaskrbljen se je s krvavimi madeži opotekal proti domu s trohico upanja, da ga ne bodo ustrelili. Za njim pa so pripeljali še ostale štiri in znova prišli ponj. Tedaj so zažgali Zdravičovo in Krajčvo domačijo. Obe sta pogoreli do tal. Uklenjene obsojence so začeli gnati spet proti Kočevju, toda pri dolgovaškem mostu je bil kraj njihove poti.

Tedaj je Grnovškova družina stanovala v sedanji Debečevi hiši pred mostom. Tam so sovražniki z žrtvami obstali. Ko je Grnovškova žena pred hišo zagledala svojega uklenjenega moža med sovražniki, se je na smrt zgrozila. Planila je mednje in se prirnila do moža, on pa ji je utegnil komaj še reči: „Nikoli več se ne bova videla.“ Potem so ju sovražniki za vedno razdvojili. Odnegli so moža na bližnjo njivo in ga ustrelili.

Rudija Levstika je hotela skupina Italijanov nasaditi na

gozd prihajala v Dolgo vas. Ze se je mislil skriti za grm in jih pustiti mimo, ko ga je neka zla slutnja pregnala, da je odhitel domov in začel pred hišo na tnalu špičiti fiziološke. Tedaj pa se je čelo sovražne kolone že prikazalo iz gozda in bližalo njegovi hiši. Mahal je s sekuro in špičil palice. Ko so Italijani dospeli do njega, jih je pozdravil in vsa vrsta je odšla mimo.

ITALIJANI STRELJAJO ZAMAN

„Italijani!“ je vzkliknil Jože, in že sta fanta zdirljavo proti gozdu. Stari Zdravič je zaskrbljeno dejal, da to ne bo dobro, potem pa se je vsa gruča razbežala in poskrila.

Vozila so se ustavila. Italijani so poskakali iz njih in začeli streljati za fantoma, ki sta še vedno bežala čez polje. Strojnice so drdale v dolgih rafalih. Oba sta padla. Toda ko so Italijani prenehali streljati, sta se brž dvignila in z dolgimi koraki poganjala proti gozdu, sovražniki pa so spet začeli streljati. In tako sta padala in se dvigala, dokler ju gozd ni sprejel v varstvo, kjer sta izginila sovražniku izpred oči.

Vas je zasedlo petsto Italijanov. Začeli so vdirati v hiše in loviti moške in jih odganjati v Kočevje, medtem ko je del sovražnikov odrinil proti Livoldu.

Pri Zdravičevih so aretirali kar tri: očeta Franca, sina Jože-

Štalcerji, do katere so imeli pol-drugo uro hoda.

V Štalcerjih se Jože ni mogel nagledati partizanov. Videl je, da so raznoliko oblečeni, obuti in pokriti s klobuki, kapami in triglavkami. Ogledoval si je puške, bajonete, bombe in strojnico, sam pa ni imel ničesar, niti menažke, žlice in odevje. To pa ga je zbudilo. Zaprosil je, naj mu dovolijo, da se vrne v Dolgo vas vsaj po odevje, menažko in žlico, zakaj videl je, da nimajo partizani od teh stvari na zalogi ničesar. In res so mu dovolili.

Z Viktorjem Miheličem sta kar po državni cesti iz Štalcerjev odhitela nazaj v Dolgo vas po stvari, ki sta jih potrebovala za življenje v gozdu. Potem sta zavila k Zdravičevi gostilni, da spotoma odnese ta cigarete partizanom. Stari Franc Zdravič je imel 64 let. Stopil je pred hišo in se s fantoma pomenkoval o partizanih. Njegov sin Jože je imel v hiši že pripravljen nabasan nahrbtnik, da odide v partizane. Mahoma se je pred gostilno zbrala velika gruča ljudi, ki so želeli vedeti to in ono. Fanta sta navdušena pojasnjevala. Tedaj pa se je zaslislalo brnenje avtomobilov, in že je Mikulič zagledal prvega, nabito polnega z italijanskimi vojniki.

Med streljanjem je stari Franc Mohar prenehal delati v bližnjem gozdu in s pohabljenim nogom odšel proti domu. Šel je plaho in previdno. Na vse strani je oprezal in to ga je rešilo, zakaj opazil je drugo kolono Italijanov, ki je skozi Mestni log in

nismo upali naprej. Komandant Jože Zemljak je zahteval pregovore. V bližino kapelice nad Skrljevo hišo v Gotni vasi sta prišla dva oficirja nemške vojske. Okoli enajste ure dopoldne so bili ti pregovori končani. Nemci so bili pripravljene na takojšen umik, zahtevali pa so, da pred drugo uro popoldne ne sme vstopiti v mesto noben partizan. Zahteva našega komandanta, da pustijo most nerazstreljen, ni bila niti sprejeta niti zavrnjena. Še isto uro so bili izpraznjeni vsi bunkerji okoli grmske šole.

Mi smo se premikali proti Žabji vasi. Tu so nas že čakali prvi domačini na čelu s sedaj že pokojnim sedlarjem in tapetnikom Pepetom Gorupičem. Novomeški paznik zaporov tov. Pavlin pa je pripeljal iz novomeških zaporov izpuščeno kolono kakih 20 zapornikov, izmed katerih se jih je nekaj takoj vključilo v naše enote. V Žabji vasi nas je z večjo steklenico zganja pričakal znani novomeški krojač in aktivist OF Jože Kastelic. Na Zagrebški cesti nam je prišel naproti kandijski fotograf Gvido Dolenc, ki nas je večkrat fotografiral. Žal niti en posnetek ni uspel. (Fotograf Gvido Dolenc je čez nekaj dni prosil našega komandanta Zemljaka, če lahko še enkrat ponovimo prihod vkorakanja v Novo mesto, kar pa zaradi obilo dolžnosti ni bilo več mogoče.)

Medtem pa so Nemci že minirali most. Vendar so se na intervencijo in prošnjo novomeškega župana in sodnika Staneta Švajgerja, odvjetnika dr. Franja Ivanetiča in paznika Ivana Pavlina v zadnjem trenutku premislili in eksploziv pometali z mostu v Krko.

Naše čete so stale na cesti pri Vindišerjevi gostilni v Kandiji. Komandant je hotel ugotoviti,

kaj je v mestu. Na govorice ljudi se ni zanašal, saj so eni trdili, da so sovražniki še na Ločenski cesti, drugi pa, da so že v Št. Petru. Zato je dal svojega konja – to je tisti beli konj, ki ga omenjate v članku – komandirju prve čete tov. Tonetu Pavliču, doma iz Cegelnice, naj odjaha v mesto in pogleda, kakšno je stanje. Takoj ko se je vrnil, smo vsi skupaj (tudi tista četa, ki je šla proti Šmihelu) s harmoniko in pesmijo vkorakali v prazno Novo mesto – na Glavni trg.

V Gotni vasi smo bili zgodaj dopoldne, v Žabji vasi okoli enajste ure, v Kandiji pred eno uro popoldne, takoj zatem pa na Glavnem trgu. Še isto uro nam je z novomeškega Rotovža zazelel dobrodošlico zupan mesta Stane Švajger. Poleg njegaja je stal Franc Adam, Novomeščane, ki so medtem že privreli iz hiš in zaklonišč, pa je v

imenu osvoboditeljev pristrčno pozdravil naš komandant kapetan Jože Zemljak. Takoj zatem je sledilo vsesplošno veselje; ni manjkalo ne rož in ne cigaret. Nekdo od meščanov je prinesel veliko vrečo, jo odvezal in dal vsakemu borcu škatlo cigaret Drava, kar je bilo v tem času res dragoceno darilo. Naš harmonikar je neutrudno igral, skupaj z meščani pa smo prepevali partizanske pesmi.

To rajanje niti ni trajalo dolgo, čakal nas je cel kup dolžnosti. Zastraziti je bilo treba vse javne zgradbe, dohode in izhode v mesto, skladišče itd. Na vse strani so bile poslani patrrole, ker končno bili smo na tem delu Dolenjske popolnoma sami: tri majhne čete, približno 120 borcev.

Takrat, ko so naši fantje in dekleta prepevali po novomeških ulicah pešem svobode, so vrh Gorjancev stikale za nami in

nas iskale patrrole črnogorske brigade. Hoteli so, da jim bomo kot domačini in poznavalci domačega terena za vodilce pri napadu na Novo mesto. Niso se mogli načuditi, da smo se upali v Novo mesto. Bili so nekako užaljeno prizadeti. Čeprav nas je bila le peščica, oborožena le z lahkim orožjem, smo kljub temu povsem brez strahu sami prišli pred polno zasedene novomeške bunkerje.

Novo mesto je čakalo 600 let osvoboditelje. Svobodo je mestu prineslo 120 navadnih slovenskih borcev in bork. To pa je bila komanda mesta Novo mesto pod vodstvom neustrašnega kapetana Jožeta Zemljaka.

Pozno popoldne 8. maja pa je šla skozi Novo mesto črnogorska brigada. Vendar je bilo Novo mesto takrat že svobodno.

ZAN KLEVIŠAR

SPOMIN IZ DNI OKUPACIJE: zaplenjeno italijansko oklopno vozilo na Glavnem trgu v Novem mestu.

prije zdil je 26 minut čez eno

V slavnostni prilogi Dolenjskega lista smo v zapisu o povojnem razvoju novomeške občine uvodoma objavili privedesetimi leti. Ze takrat je bilo razjasnjeno – tudi s pomočjo pisanja v našem listu – da je v Novo mesto prvi vkorakal, Antona Pavlič ob tokratni obletnici osvoboditve Jugoslavije in Novega mesta predstavljamo v naši rubriki „Portret ca Zana Klevišarja, kateremu je bilo pisanje „Prijездil je 26 minut čez eno“ povod za še bolj natančen opis osvoboditve Novega mesta.

Na predvečer 8. maja 1945 je naša enota komande mesta Novo mesto ustavila v vasi Sela pri Jugorju. Tu nas je došla vest o kapitulaciji Nemcev. Na veselje nas vseh smo skupaj s tamkajšnjo mladino in vojniki zakurili nekaj velikih kresov. Spanja ni bilo, niti ni nihče mislil nanj. Naš komandant kapetan Jože Zemljak je opozoril, naj pustimo v vasi pri komandni komori vso odvečno opremo, t. j. plašče, odevje in ostalo. Lepo sončno jutro 8. maja nas je pozdravilo pri Vahti na

Gorjancih. Streljanje se je slišalo ponoči iz smeri Jastrebarskega, na dolenjski strani Gorjancev pa iz ljubljanske strani. Naše čete pa so se v koloni po eden naglo pomikale proti Koroški vasi in Težki vodi. Pri Malenskovih gostilni v Jedinščici so nas domača dekleta in še nekaj mladink dočakala in okrasila s cvetjem. Od tu se je ena četa usmerila proti Šmihelu, ostala kolona s komandantom pa v Gotno vas.

Ker so bili sovražni položaji okoli grmske šole še zasedeni, se z našo maloštevilno vojsko

IKEBANA

Iz cvetočih vej, ki jih lahko nalomimo v bližnjem okrasnem grmu, izoblikujemo nenavadno cvetlično dekoracijo. Večjam lahko dodamo tudi nekaj cvetov. Aranžma je zlasti primeren za večje prostore.

Dolenjski list pred 20 leti

Mnogo je dela

KOMUNALNA DEJAVNOST je v zadnjem času v Novem mestu dosegla resnično velik obseg. Na eni strani je v polnem teku rekonstrukcija vodovoda, na drugi strani se gradijo in modernizirajo ceste, urejajo parki in nasadi, gradijo se oporni zidovi, trg dobiva vsem estetskim in prometnim pogojem ustrezajoče lice, ulična razsvetljava postaja sodobnejša. Mnogo pa je tudi takega dela, ki sedaj ni še otipljivo, ki pa le zahteva mobilizacijo velikega dela naših sil: priprava urbanističnega načrta, priprave za modernizacijo Zagrebške ceste do križišča v Zabji vasi, skratka vse sile so mobilizirane, da Novo mesto kot naravno gospodarsko in kulturno središče Dolenjske ob deseti obletnici osvoboditve dobi pomen, ki mu pripada.

V RAZPRAVI na rednem letnem občnem zboru semiške kmetijske zadruge so navzoči kritizirali delo bivšega upravnika, ki je namenoma zviševal cene posameznim predmetom, tako da je moral ta ali oni proizvod prepotovati več obratov, da je končno dosegel svoj cilj. Tako je upravnik kupil kuhinjsko tehtnico v Ljubljani, jo nato odnesel v Semič in zopet nazaj v Ljubljano, kjer jo je prodal zadrugi gostilni in pri tem nabil 300 odstotkov marže.

NA NAŠEM TRGU je še vedno pomanjkanje hrane, uvažati moramo mast, koruzo, pšenico itd. Zato moramo paziti, da bo vsak košček zemlje obdelan, da bomo čim več pridelali doma.

TUDI PREBIVALCI vasi Špeharji in okolice hočejo z duhom časa naprej. Sklenili so, da si še letos postavijo gasilski dom, ki bo imel, kot trdijo, tudi dvorano za prireditve. Pred kratkim so sekali les v Grašici za ta gasilski dom. Vsi možje in fantje so brezplačno pomagali pri delu.

V ČASU OD 1. avgusta do 30. septembra bodo občinski ljudski odbori izdajali dovoljenja za sekanje lesa za lastno uporabo.

(Iz DOLENJSKEGA LISTA 6. maja 1955)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Cesarju sta so zasolžili očesi

(Čim dalje) se vrši preiskavanje po potresu poškodovanih poslopij, tem bolj se kaže grozna nesreča, ki je zadela kranjsko deželo. V Ljubljani skoro ni hiše, ki bi ostala brez škode. Po ulicah štrle velikanski koli vse prek na desno in na levo, da podpirajo počeno zidovje. Ker se zemlja še vedno trese, zato razpoke postajajo vedno večje. V terek popoldne ogledal si je presvitli cesar sam ljubljansko mesto. Obiskal je bolnišnico za silo urejeno, nekaj zasilnih barak ipd. Povsod ga je ljudstvo navdušeno pozdravljalo kot skrbnega, ljubečega očeta, ki je prišel tolažiti in pomoč deliti na kraj strašnega gorja. Pravijo, da sta se pri nekaterih prizorih cesarju zasolžili očesi.

(Da se celo) mesto Črnomelj za novega častnega mestjana ogreva, jako dvomimo. Da je naš dvom upravičen, lahko rečemo. Slišali smo iz zanesljivih ust, da podoknice, pritrjene na čast novemu častnemu mestjanu, se razun

liberalnega mestnega zastopa in učiteljev ni veliko drugih ljudi udeležilo, ker vse prebivalstvo je bilo iznenadeno in nevoljno, da se možu, ki nima nobenih zaslug, podeli častno mestjanstvo. Tudi vi, ki ste mu pred hišo živijo vpili in klobuke privzdigovali, ste bili v srcu drugega mnenja. (Usmiljen) bratje v Kandiji imajo letos vedno napolnjeno bolnišnico. Bolniki se oglašajo od blizo in daleč - zlasti se iz bližnjih občin. Kaže se potreba bolnišnico povečati - ali kako ko za sprotne stroške primanjkuje? Povemo le, da so občine, iz katerih so bolniki, stali usmiljene brate vže stotine goldinarjev, ki pa vendar niti solda ne dajo za potrebno bolnišnico.

(Oglas.) Priden deček iz poštene hiše se takoj v prodajalno z mešanim blagom na deželi v poduk sprejme. Kje, pove opravništvo Dolenjskih novic.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC 15. maja 1895)

PO SVETU OKOLI

NE BO OBUBOŽAL - Ameriški podpredsednik Nelson Rockefeller je obljubil (!), da bo v naslednjih petih letih daroval inštitutu za raziskovanje raka „Sloan-Kettering“ v New Yorku milijon dolarjev. „Poznavalci“ njegovega bogastva so izračunali, da mu bo po tem daru ostalo še okoli 1350 milijonov dolarjev. Ni se bati, da bo širokogrudni podpredsednik obubožal, celo še več bi lahko daroval. Pa ne samo on!

PA SO SE JI LE UPRLI! - Agencija AP je iz Dar es Salama posredovala vest, da je uprava nacionalnih parkov v Tanzaniji preprečila poskus neke jugoslovanske tovarne avtomobilov, da bi se njena ekipa povzpela na najvišji vrh Afrike, Kilimandžaro, z avtomobilom - „Zastava-101“. Za katero tovarno gre, uganite sami. Tanzanci so se uprli zategadelj, ker Kilimandžaro ni primeren za avto, teste. Pa pravijo, da se „Zastavi 101“ ne more nič - uprili!

DOBILA STA DOVOLJENJE - Uradno gesto ameriške zvezne države New Hampshire se glasi: „Živeti svobodno ali umreti“. Gesto se nahaja na grbu te države, na njeni zastavi ter na registrskih tablicah avtomobilov. Zda sta neki George in Maxine Maynard, ki ju tisk proglašata za „verska fanatika“, preko sodišča dobila dovoljenje, da premežeta s črno barvo omenjeno gesto na registrskih tablicah svojih avtomobilov. Sodni proces sta začela z izgovorom, da gesto „žali njune verske občutke“.

KLJUB TEMU VEMO, DA JE... - Člani neke britansko-nizozemske arheološke ekspedicije so v bližini Kaira našli grobnico faraona Horemheba, ki je bil najprej Tutankamonov general. Grobnica je bila že pred stoletji izropana, toda v njej so še našli nekaj predmetov (med njimi relief s faraonovim obrazom), tako da kljub temu vemo, da je bil Horemhe majhen, debel človek s kljukastim nosom in dvojnimi podbradkom.

ZMOTIL SE JE - Čehoslovaški astronom Ludwig Kohoutek, ki je odkril „komet stoletja“, za katerega se je izkazalo, da se zdalec ni tako velik in lep, kot so vsi pričakovali, saj je povsem neopazno zdrsel mimo Zemlje, je odkril nov komet, kateri naj bi se približeval Soncu. Toda tokrat se je zmotil: neka ekipa japonskih astronomov je dognala, da gre v resnici za dva komete, od katerih se eden dejansko bliža Soncu, toda drugi od Sonca - beži!

SNAMEJO IN POZABLIO - V posebnem časopisu, ki ga izdaja uprava Frankfurtskega letališča, je zapisano, da potniki pozabijo v letalih največ - denarnice, kajpak, takoj zatem pa poročnih prstanov (nekaj tisoč na leto). Zakaj toliko „dokazov zvestobe do smrti“? Ko poročni potniki zagledajo lepo stvarstvo, zavestno ali čisto samodejno snamejo prstan ter ga v zanosu namesto v žep spustijo na sedež in ob pristanku - pozabijo. Ta razlaga bo kar iržala, kajti glede na to, da je v letalih manj steklarov, je med izgubljenimi tudi manj ženskih prstanov.

Mirna kri več velja

Jeznoritim se na cesti slabo piše

Neka angleška raziskovalna skupina je nedolgo tega ugotovila, da prometne nesreče najbolj pogosto doživljajo preživahni, preveč aktivni in srditi ljudje.

Skupina je naredila osebnostne kartone za okoli 50 naključno izbranih ljudi iz pokrajine Baltimore, ki so v zadnjih petih letih umrli kot žrtve prometnih nesreč. Proučili so policijska poročila, mnenja znancev in sorodnikov in prometnih izvedencev. Pri primerjanju in obdelavi podatkov se je izkazalo, da je mogoče poiskati vzroke za smrt v prometni nesreči prav v nekaterih značajskih črtah posameznikov.

Skoraj vsi naključno izbrani posamezniki so imeli v svojem življenju že opraviti s policijo, bodisi zaradi prehitre in neprevidne vožnje ali vožnje v pijanem stanju. Skoraj četrtini so morali vzeti enkrat tudi vozniško dovoljenje. Za prav vse pa je bilo značilno, da so radi veliko govorili, se jezili in repenčili zaradi nepomembnih stvari.

Seveda strokovnjaki ne mislijo, da mora vsak človek prejeti ali slej v prometni nesreči umreti ali vsaj nesrečo povzročiti. Prepričani pa so, da je možnost prometnih nesreč pri ljudeh, za katere je značilna agresivnost, veliko večja kot pri umirjenih, normalnih ljudeh.

Raziskovalci tudi dodajajo, da alkohol pri osebah takega značaja ni tolikšen krivec za prometno nesrečo, kot je značaj sam.

Igrivi delfini lahko pokažejo tudi hvaležnost. To dokazuje nedavni dogodek v Severnem morju.

Delfini so hvaležni

Nenavaden dogodek v Severnem ledenem morju

O delfinih smo v našem listu že pisali in omenili trditve raziskovalcev, ki so si skoraj edini, da so delfini poleg človeka najbolj inteligentna bitja na našem planetu, zato ne bo odveč, ako zapišemo najnovejši dogodek, ki potrjuje to mišljenje.

Sovjetska ribiška ladja „Pikša“ se je pred kratkim odpravila na običajno pot iz pristanišča Murmanska loviti ribe v Severnem morju. Pobrli so mreže, postavljene prejšnji dan, in krenili v drugi ribolovni kvadrant. Toda na pot se jim je postavil velik delfin. Večkrat je ladji presekala pot, kot da bi hotel posadki povedati, naj zamenja smer potovanja. Čez nekaj časa se mu je pridružil še eden in skupaj sta prepričevala posadko, naj krene z začitane poti.

Bolj za šalo kot zares so ribiči sledili delfinom. Pripeljala sta jih do neke postavljene mreže, ki jo je pozabila katera od prejšnjih posadk. Previdno so mrežo dvignili in našli v nji še tretjega delfina ter ga rešili.

Toda s tem še ni bilo konec nenavadnega dogodka. Vsi trije delfini so si vneto prizadevali, da bi ribiška ladja še naprej sledila njihovi smeri. Kapitan se je odločil, da bodo poskusili in videli, kaj bo. Sledili so delfinom do mesta, kjer so se ustavili. Ribiči so takoj opazili, da so jih delfini pripeljali v sredo ogromne jate rib.

KRPA NOV
KOTICEK
KRPA NOV
KOTICEK

Mladim dve obličji

Kar inako se mi je storilo, ko sem v Sviščakih pod Snežnikom srečal šolarja, ki mi je potožil: „Martin, pomagaj mi! Točajki sem dal veliki novec, da bi se odžejal. Ko je bilo treba vrniti ostanek, pa trdi, da sem ji dal manjšega.“ Stopil sem z njim nazaj v krčmo, ali kaj pomaga. Točajka je zamešala novca, pa potlej dokaži, kateri novec v kupu je pravi! Dete je ostalo brez prebite pare, pa sem mu nekaj dal, da ni potlej hodil ves dan lačen in žejen po svetu.

Od tam me je kobilica nesla proti domu in v sedlu sem premišljeval: skoraj ni človeka, ki bi ne maral otrok. Akoravno nima svojih, pestuje deco svojih bližnjih, jim prinaša darila in še kaj. Bolj ko otroci rastejo, manj je te dobrote in vsak dan dožive več nepravde. Kar naprej morajo poslušati: „Ne smeš tega, ne smeš onega, ne smeš...“

Ne smejo piti, ne smejo pušiti ne kleti in nobene slabe reči, kar stari z užitek

počnejo vsak dan pred njihovimi očmi. Vendar to še ni vse. Povrh vsega se stari kaj radi hvalijo pred njimi: „Ko smo bili mi vaših let, smo bili boljši, bolj ubogljivi in delavni, bolj...“ Otroci vedo, da lažejo, kajti stari si med sabo prav radi pripovedujejo zgodbe in norčije iz mladih dni. Tako kažejo deci dve obličji.

Kaj dosežemo s tem? Nakopljemo si sovraštvo in osamljenost kot tista kmečka ženica, ki je venomer grozila: „Raje zažgem streho nad glavo, kot da pustim mlado v svojo hišo, da mi bo po loncih in shrumbi stikala!“

Ni ji bilo treba zažgati hiše. Ostala je sama, betežna in vzdihuje nad nevhvaležnim sinom, ki je z mlado ženo v mestu.

Tako je torej: ne govori mo deci, da smo bili boljši od njih! Oni so danes drugačni od nas in morajo biti, kajti v svojih najlepših letih bodo dočakali tretje tisočletje.

MARTIN KRPA NOV

Temne poti mladih

Na Vzhodu vse več mladostnih prestopnikov

Dva sedemletna dečka in en štiri letni - trojica, ki bi ji prisojili, da se zna samo igrati - se lepega dne stopili v stanovanje in ukradli transistor ter za okoli milijon, preračunano v naše stotine dinarjev. Odpravili so se na potep po mestu in zapravili denar za sladoled, slaščice, in no in za stripe.

Primer, ki se nam zdi znan mladosti udeleženi skoraj verjeten, je razgalil japonsko javno mnenje. Japonci se ne reče iz leta v leto soočajo s problemom mladinskega kriminala. Najbolj pa jih skrbi mladostni prestopnikovi, saj je v japonski tradiciji mlad človek živel pod močnim vplivom starejših.

Tokijska policija si pomaga s kimerisbami, ki naj bi pokazale nekatere značilnosti v značajski mladostnih prestopnikov.

pa vse kaže, da se mladi osvojujejo na področjih, ki so družbeno škodljiva. Pred leti dni je policija v Tokiju skupino 110 mladih v starosti od 14 do 17 let, ki je organizirano kradla po trgovinah. Družili so se pod nazivom „Družina boga Zmaja“, in nakradli za drugi milijon raznih aparatov, kamer in gramofonov. Druga manjša skupina je bila še večji „učinek“, saj je predvsem drage naprave, barvnih televizorjev in drugih stvari. „Mladostniki ne čutijo današnji nobene krivde,“ strokovnjak za mladostne prestopnike Fusao Tani. „Nemisljujejo, da je njihovo samo igra. Kradejo, da bi se kazali.“

Toda ne gre samo za drug podatek iz japonske stike je bolj prepričan, da dostniki so pričeli preučevati učitelje, ako jih ti za kaznujejo s slabimi ocenami. Dijaki so lani hudo protestovali stot učiteljev. Tu pa je več samo igra.

Japonci se pač morajo jazniti, da postajajo tudi stvari vse bolj podobne razvitemu svetu.

Riše in piše: MARTIN KRPA NOV

11. Ni bilo treba zažgati hiše, ostala je sama, betežna in vzdihuje nad nevhvaležnim sinom, ki je z mlado ženo v mestu.

Izdatno kosilo, osvobodilo čil se je moč v volvo, mahnil je z belimi področji zmoren pod vodo...
STRAJAN 84

ŽELEZNIŠKEGA GOSPODARSTVA LJUBLJANA

objavljajo RAZPIS

za sprejem kandidatov v železniške šole in razpis štipendij za druge šole za šolsko leto 1975/76

1. PROMETNA SEKCIJA CELJE, TITOV TRG 1

- sprejme v ŽPTŠ Maribor:
- 10 absol. osn. šole za prometno-transportne tehnike
 - 4 kandidata za skladišnike (iz delovnega razmerja)
 - 2 kandidata za transportna komercialista ali blag. blagajnika (iz delovnega razmerja).
- v Prometno šolo Ljubljana:
- 5 kandidatov za prometno-transportne tehnike (iz del. razmerja)
 - 10 kandidatov za prometnike (iz del. razm.)
- v Višjo železniško šolo Beograd:
- 1 kandidata v prometni odsek iz del. razm. (redni študij)
- Štipendije na naslednjih šolah:
- 3 štipendije na ekonomski srednji šoli za transportne komercialiste
 - 6 štipendij na gimn. ali ekonomski srednji šoli za prometno-transportne tehnike (moški)

2. PROMETNA SEKCIJA LJUBLJANA, TRG OF 7

- sprejme v ŽPTŠ Maribor:
- 15 absolventov osnovne šole za sprevodnike
 - 10 absolventov osnovne šole za skladišnike
 - 17 absolventov gimnazije ali ekonomske srednje šole za transportne komerc.
 - 10 kandidatov za blagovne blagajnike
 - 5 kandidatov za blagovne blagajnike (iz del. razmerja)
- v prometno šolo Ljubljana:
- 13 absolventov gimnazije, tehniške ali ekonomske srednje šole za prometno-transportne tehnike
- v višjo železniško šolo Beograd:
- 3 kandidate v prometni odsek za prom. ing. (redni študij)
 - 4 kandidate v prometni odsek (izredni študij)
- Štipendije na naslednjih šolah:
- 2 štipendiji na gimnaziji
 - 6 štipendij na ekonomski srednji šoli
 - 2 štipendiji na upravno-administrativni šoli

3. PROMETNA SEKCIJA LJUBLJANA-MOSTE, LJUBLJANA, KAJUHOVA 61

- Sprejme v ŽPTŠ v Mariboru:
- 5 absolventov gimnazije ali ekonomske šole za transportne komercialiste
 - 5 kandidatov za blagovne blagajnike
 - 10 kandidatov za transportne komercialiste (iz del. razm.)
 - 10 kandidatov za blagovne blagajnike (iz del. razm.)
- v prometno šolo v Ljubljani:
- 3 kandidate za prometnike (iz del. razm.)
- v višjo železniško šolo Beograd:
- 2 kandidata v prometni odsek iz del. razm. (redni študij)
- Štipendije na naslednjih šolah:
- 5 štipendij v 3. razred gimnazije
 - 5 štipendij v 4. razred gimnazije
 - 1 štipendija na ekonom. fakulteti (absol.)
 - 1 štipendija na prometni fakulteti - oddelek za cestni promet (absol.)

4. PROMETNA SEKCIJA MARIBOR, KOPITARJEVA 5

- sprejme v ŽPTŠ Maribor:
- 10 absol. osnovne šole za prom.-transp. tehnike
 - 20 absol. osnovne šole za sprevodnike
 - 10 absol. osnovne šole za skladišnike
 - 2 absol. gimnazije ali ekonom. srednje šole za transp. komerc.
 - 4 kandidate za blagovne blagajnike
- V prometno šolo v Ljubljani:
- 5 absol. gimnazije, tehniške ali ekonom. srednje šole za prom.-transp. tehnike
 - 4 kandidate za prometnike (iz del. razmerja)
- v višjo železniško šolo Beograd:
- 2 kandidata v prometni odsek iz del. razm. (redni študij)
- Štipendije na naslednjih šolah:
- 3 štipendije na ekonom. srednji šoli
 - 2 štipendiji na gimnaziji
 - 1 štipendija na VEKŠ Maribor - II. stopnja
 - 2 štipendiji na VEKŠ Maribor - I. stopnja
 - 1 štipendija na višji teh. varstveni šoli v Ljubljani

5. PROMETNA SEKCIJA NOVA GORICA, KOLODVORSKA POT 8

- sprejme v ŽPTŠ Maribor:
- 8 absolventov osn. šole za prometno-transportne tehnike
 - 2 kandidata za transportnega komercialista (iz del. razm.)
 - 1 kandidata za blagovnega blagajnika (iz del. razm.)
- v prometno šolo v Ljubljani:
- 5 kandidatov za prometno-transportnega tehnika (iz del. razm.)
 - 3 kandidate za prometnike (iz del. razm.)
- Štipendije na naslednjih šolah:
- 4 štipendije na ekonom. srednji šoli (za prom.-transp. tehnike in transp. komercialiste)
 - 4 štipendije na gimnaziji (za prom.-transp. tehnike)
 - 1 štipendija na VEKŠ Maribor - I. stopnja

6. PROMETNA SEKCIJA NOVO MESTO, KOLODVORSKA 1

- sprejme v ŽPTŠ Maribor:
- 5 absol. osnovne šole za prom.-transp. tehnike
 - 3 absol. gimnazije ali ESS za transp. komerc.
 - 2 kandidata za blagovna blagajnika (iz del. razm.)
- v prometno šolo v Ljubljani:
- 5 absol. gimnazije, tehnične ali ESS za prom. transp. tehnike
 - 3 kandidate za prometnike (iz del. razm.)
- v višjo žel. šolo Beograd:
- 2 kandidata iz del. razm. v prometni odsek (1 izredni študij, 1 redni študij)

Štipendije na naslednjih šolah:

- 3 štipendije na ekonom. srednji šoli
- 5 štipendij na gimnaziji

7. PROMETNA SEKCIJA POSTOJNA, KRAIGHERJEVA 11

- sprejme v ŽPTŠ Maribor:
- 15 absol. osn. šole za prom.-transp. tehnike
 - 5 absol. osn. šole za sprevodnike
 - 7 absol. osn. šole za skladišnike
 - 3 absol. gimnazije ali ESS za transp. komerc.
 - 2 kandidata za blagovna blagajnika
- v prometno šolo v Ljubljani:
- 5 kandidatov za prom.-transp. tehnike (iz del. razm.)
 - 3 kandidate za prometnike (iz del. razm.)
- v višjo žel. šolo Beograd:
- 2 kandidata iz del. razm. v prom. odsek (redni študij)
- Štipendije na naslednjih šolah:
- 1 štipendija na višji šoli za soc. del.

8. PROMETNA SEKCIJA PRAGERSKO, PRAGERSKO ŠT. 95

- sprejme v ŽPTŠ Maribor:
- 5 absol. osn. šole za prom.-transp. tehnike
 - 2 absol. osn. šole za skladišnike
 - 1 absol. gimnazije ali ESS za transp. komerc.
- v prometno šolo v Ljubljani:
- 2 absol. gimnazije, tehniške ali ESS za prom.-transp. tehnike
 - 2 kandidata za prometnika (iz del. razm.)
- v višjo žel. šolo Beograd:
- 3 kandidate iz del. razm. v prom. odsek (2 redni in 1 izredni študij)
- Štipendije na naslednjih šolah:
- 2 štipendiji na ESS
 - 2 štipendiji na gimnaziji
 - 1 štipendija na VEKŠ - I. stopnja

9. PROMETNA SEKCIJA PULJ, VODNJANSKA 21

- sprejme v ŽPTŠ Maribor:
- 5 absol. osn. šole za prom.-transp. tehnike
 - 1 kandidata za blag. blag. (iz del. razm.)
 - 5 absol. osn. šole za skladišnike
 - 2 absol. gimnazije ali ESS za transp. komerc.
- Štipendije na naslednjih šolah:
- 1 štipendija na višji upravni šoli

10. PROMETNA SEKCIJA ZALOG, ZALOŠKA 214 b

- sprejme v ŽPTŠ Maribor:
- 2 absol. osn. šole za prometno-transp. tehnika
 - 1 absol. gimnazije ali ESS za transp. komerc.
 - 2 kandidata za blagovno blag. (iz del. razm.)
- v prometno šolo v Ljubljani:
- 2 absol. gimnazije, tehniške ali ekonom. srednje šole za prom.-transp. tehnike
 - 1 kandidata za prom.-transp. teh. (iz del. razm.)
 - 3 kandidate za prometnike (iz del. razmerja)
- v višjo šolo Beograd:
- 1 kandidata iz del. razm. v prometni odsek (1 redni študij)
- Štipendije na naslednjih šolah:
- 1 štipendija na ESS
 - 1 štipendija na gimnaziji
 - 1 štipendija na višji šoli za soc. delavce

11. PROMETNA SEKCIJA ZIDANI MOST ŠT. 9

- sprejme v ŽPTŠ Maribor:
- 10 absol. osn. šole za prom.-transp. tehnike
 - 5 absol. osn. šole za sprevodnike
 - 6 absol. osn. šole za skladišnike
 - 2 absol. gim. ali ESS za transp. komerc.
 - 2 kandidata za blag. blag.
- v prometno šolo v Ljubljani:
- 10 absol. gimnazije, tehnične ali ESS za prom.-transp. tehnike
 - 3 kandidate za prom.-transp. tehnike (iz del. razm.)
- v višjo žel. šolo Beograd:
- 1 kandidata v prom. odsek iz del. razm. (redni študij)
- Štipendije na naslednjih šolah:
- 4 štipendije na ESS
 - 1 štipendija na upr.-adm. šoli
 - 6 štipendij na gimnaziji
 - 1 štipendija na adm. šoli
 - 1 štipendija na pravni fakulteti
 - 1 štipendija na VEKŠ - I. stop.

12. SEKCIJA ZA VLEKO DIVAČA ŠT. 89

- sprejme v ŽEKŠ v Ljubljani:
- 3 absol. osn. šole za meh. žel. vozil in naprav
 - 8 absol. osn. šole za strojne ključ.
- V strojevodsko šolo Kastav:
- 3 kandidate v odd. za Diesel str. (iz del. razm.)
 - 5 kandidatov v odd. za voz. preg. (iz del. razm.)
- Štipendije na naslednjih šolah:
- 1 štipendija na ESS
 - 1 štipendija na ekon. fakulteti - I. stopnja

13. SEKCIJA ZA VLEKO LJUBLJANA, VILHARJEVA 2

- sprejme v ŽEKŠ v Ljubljani:
- 20 absol. osn. šole za elektromehanike žel. vozil in naprav
 - 20 absol. osn. šole za strojne ključ.
- v žel. strojevodsko šolo v Ljubljani:
- 40 kandidatov iz del. razmerja za elektrostrojvodje
- v strojevodsko šolo v Kastvu:
- 5 kandidatov za strojevodjo Diesel vleke (iz del. razm.)
 - 12 kandidatov za vozovne preglednike (iz del. razm.)

- v višjo žel. šolo Beograd:
 - 2 kandidata iz del. razm. v strojni odsek (izredni študij)
- Štipendije na naslednjih šolah:
- 1 štipendija na gradbeni teh. šoli (v 3. letnik)
 - 4 štipendije na ESS (za 1. letnik)
 - 1 štipendija na sred. šoli za sanitarne tehnike (v 1. letnik)

14. SEKCIJA ZA VLEKO MARIBOR, VALVASORJEVA 13 a

- sprejme v žel. stroj. šolo v Ljubljani:
- 5 kandidatov za elektrostroj. (iz del. razm.)
- v žel. strojevodsko šolo Kastav:
- 16 kandidatov za Diesel stroj. (iz del. razm.)
 - 8 kandidatov za vozovne preglednike (iz del. razm.)

15. SEKCIJA ZA VLEKO NOVA GORICA, PRVOMAJSKA 33

- sprejme v ŽEKŠ v Ljubljani:
- 2 absol. osn. šole za meh. žel. vozil in naprav
 - 2 absol. osn. šole za elektromeh. žel. vozil in naprav
 - 2 absol. osnovne šole za strojna ključavničarja
- Štipendije na naslednjih šolah:
- 2 štipendiji na TSS - strojni odsek
 - 2 štipendiji na ekonomski srednji šoli
 - 1 štipendija na upravno-admin. šoli
 - 1 štipendija na višji teh. varstveni šoli v Ljubljani
 - 1 štipendija na fakulteti za strojništvo - II. stopnja

16. SEKCIJA ZA VLEKO NOVO MESTO, KOLODVORSKA ŠT. 9

- sprejme v ŽEKŠ v Ljubljani:
- 3 absol. osn. šole za meh. želez. vozil in naprav
 - 1 absol. osn. šole za elektromehanika žel. vozil in naprav
- v strojevodsko šolo Kastav:
- 5 kandidatov za strojevodje Diesel vleke (iz del. razm.)
 - 1 kandidata za voz. preglednike (iz del. razm.)
- Štipendije na naslednjih šolah:
- 1 štipendija na TSS - strojni odsek
 - 1 štipendija na ESS

17. SEKCIJA ZA VZDRŽEVANJE PROG CELJE, ULICA XIV. DIVIZIJE ŠT. 2

- Štipendije na naslednjih šolah:
- 1 štipendija na višji tehn. varn. šoli
 - 1 štipendija na GTS - nizke gradnje
 - 1 štipendija na pravni fakulteti

18. SEKCIJA ZA VZDRŽEVANJE PROG LJUBLJANA, MASARYKOVA 15

- sprejme v višjo žel. šolo Beograd:
- 1 kandidata v gradbeni odsek iz del. razm. (izredni študij)
- Štipendije na naslednjih šolah:
- 2 štipendiji na GTS - nizke gradnje (1 za 2. letnik, 1 za 3. letnik)
 - 1 štipendija na ESS (za 2. letnik)
 - 1 štipendija na FAGG - odd. za gradbeništvo (za 2. letnik)

19. SEKCIJA ZA VZDRŽEVANJE PROG MARIBOR, VALVASORJEVA 19

- sprejme v višjo žel. šolo Beograd:
- 2 kandidata za gradbeni odsek iz del. razm. (izredni študij)
- Štipendije na naslednjih šolah:
- 1 štipendija na VEKŠ - I. stopnja
 - 1 štipendija na višji šoli za soc. delavce

20. SEKCIJA ZA VZDRŽEVANJE PROG NOVA GORICA, KOLODVORSKA POT 8

- sprejme v gradbeno del. šolo:
- 4 kandidate za gradbene delovodje (iz del. razm.)
- Štipendije na naslednjih šolah:
- 1 štipendija na FAGG - odd. za gradbeništvo
 - 1 štipendija na pravni fakulteti
 - 1 štipendija na višji tehn. varn. šoli v Ljubljani

21. SEKCIJA ZA VZDRŽEVANJE PROG NOVO MESTO, LJUBLJANSKA 5

- Štipendije na naslednjih šolah:
- 2 štipendiji na GTS - nizke gradnje
 - 2 štipendiji na ESS
 - 1 štipendija na upravno-admin. šoli
 - 1 štipendija na FAGG - odd. za gradb. (moški)
 - 1 štipendija na višji tehn. varn. šoli v Ljubljani

22. SEKCIJA ZA VZDRŽEVANJE PROG POSTOJNA, KOLODVORSKA 25 a

- Štipendije na naslednjih šolah:
- 1 štipendija na višji šoli za socialne delavce
 - 1 štipendija na višji tehn. varn. šoli v Ljubljani

23. SEKCIJA ZA VZDRŽEVANJE PROG RULJ, VODNJANSKA 21

- Štipendije na naslednjih šolah:
- 1 štipendija na FAGG - odd. za gradb.
 - 1 štipendija na pravni fakulteti

24. SEKCIJA ZA VZDRŽEVANJE SV TK NAPRAV, CELJE, ULICA XIV. DIVIZIJE 2

- sprejme v ŽEKŠ v Ljubljani:
- 3 absol. osn. šole za elektromeh. žel. vozil in naprav
- Štipendije na naslednjih šolah:
- 2 štipendiji na TSS - elektro odd. za šibki tok
 - 1 štipendija na srednji komerc. šoli

25. SEKCIJA ZA VZDRŽEVANJE SV TK NAPRAV, LJUBLJANA, TRG OF 7/II

- sprejme v ŽEKŠ v Ljubljani:
- 2 absolventa osnovne šole za elektromehanika žel. vozil in naprav

26. SEKCIJA ZA VZDRŽEVANJE SV TK NAPRAV, PIVKA, KOLODVORSKA C. 33

- sprejme v ŽEKŠ v Ljubljani:
- 6 absol. osn. šole za elektromeh. žel. vozil in naprav (3 za območje N. Gorica, 3 za območje Boh. Bistrica)
- Štipendije na naslednjih šolah:
- 2 štipendiji na TSS na elektro odd. za šibki tok (1. l. letnik)
 - 1 štipendija na Fak. za elektroteh. - odd. za šibki tok (II. letnik)
 - 1 štipendija na višji tehniški šoli Maribor (2. letnik)

27. TOZD ZA VZDRŽEVANJE VOZ IN LOKOMOTIV, DIVAČA 8 a
sprejme v ŽEKŠ v Ljubljani:
- 10 absol. osn. šole za meh. žel. vozil in naprav
- 8 absol. osn. šole za elektromeh. žel. vozil in naprav
- 15 absol. osn. šole za strojne ključavničarje
Štipendije na naslednjih šolah:
- 1 štipendija na TSS — elektro — jaki tok
- 1 štipendija na TSS — elektro — šibki tok
- 1 štipendija na višji pravni šoli

28. TOZD ZA VZDRŽEVANJE VOZ IN STROJEV ŠIŠKA, LJUBLJANA, PARMOVA 35
sprejme v ŽEKŠ v Ljubljani:
- 5 absol. osn. šole za strojne ključavničarje
- 2 absol. osn. šole za strugarja

29. TOZD ZA VZDRŽEVANJE LOKOMOTIV MOSTE, LJUBLJANA, ZALOŠKA C. 217
sprejme v ŽEKŠ Ljubljana:
- 25 absol. osn. šole za meh. žel. vozil in naprav
- 6 absol. osn. šole za elektromeh. žel. vozil in naprav
- 10 absol. osn. šole za strojne ključavničarje
- 3 absol. osn. šole za strugarje
Štipendije na naslednjih šolah:
- 1 štipendija na TSS — elektro-odd. za jaki tok
- 1 štipendija na TSS — elektro-odd. za šibki tok
- 2 štipendiji na TSS — strojni odd.
- 2 štipendiji na ESS
- 2 štipendiji na fak. za strojništvo
- 1 štipendija na fak. za elektroteh. — odd. za jaki tok
- 1 štipendija na fak. za elektroteh. — odd. za šibki tok
- 1 štipendija na VEKŠ — I. stopnja
- 2 štipendiji na fak. za elektroteh. — I. stopnja

30. TOZD ZA VZDRŽEVANJE VOZ, DOBOVA 53
sprejme v ŽEKŠ Ljubljana:
- 5 absol. osn. šole za strojne ključavničarje
Štipendije na naslednjih šolah:
- 1 štipendija na tehniški šoli za lesarstvo
- 5 štipendij na poklicni šoli za mizarje

31. TOZD ZA VZDRŽEVANJE VOZ PTUJ, ROGOZNIŠKA 21
- 1 štipendija na TSS, elektro odd. za jaki tok
- 1 štipendija na ESS
- 1 štipendija na UAS
- 6 štipendij na šolskem centru za kovinsko stroko
- 1 štipendija na fak. za strojništvo

32. GRADBENO PODJETJE LJUBLJANA, MEDVEDOVA 2
sprejme v ŽEKŠ v Ljubljani:
- 2 absol. osn. šole za meh. žel. vozil in naprav
- 2 absol. osn. šole za elektromeh. žel. vozil in naprav
Štipendije na naslednjih šolah:
- 2 štipendiji na GTŠ
- 2 štipendiji na FAGG — odd. za gradb.

33. PODJETJE ZA ELEKTRIFIKACIJO PROG LJUBLJANA, PREŠERNOVA 35
Štipendije na naslednjih šolah:
- 1 štipendija na ekonom. fakulteti (višji letnik)
- 1 štipendija na ESS
- 1 štipendija na administrativni šoli

34. MOSTOVNA LJUBLJANA, OB KAMNIŠKI PROGI 1
sprejme v ŽEKŠ v Ljubljani:
- 4 absol. osn. šole za strojne ključ.

35. PROJEKTIVNO PODJETJE LJUBLJANA, MOŠE PIJADE 39
Štipendije na naslednjih šolah:
- 1 štipendija na FAGG — odd. za gradbeništvo

36. NABAVNI SERVIS LJUBLJANA, MOŠE PIJADE 39
- 1 štipendija na ESS

37. ZAVOD ZA INVESTICIJE, LJUBLJANA, ROBOVA 2
Štipendije na naslednjih šolah:
- 2 štipendiji na fak. za elektroteh. — odd. za šibki tok (II. in III. letnik)
- 2 štipendiji na fak. za elektroteh. — odd. za jaki tok (I. in III. letnik)
- 2 štipendiji na FAGG — odd. za gradb. (II. in III. letnik)
- 1 štipendija na ekonom. fak. (III. letnik)
- 3 štipendije na GTŠ (1., 2. in 3. letnik)
- 2 štipendiji na TSS — el. odd. (I. in II. letnik)
- 1 štipendija na ESS (2. letnik)

38. FERSPED LJUBLJANA, MOŠE PIJADE 39
Štipendije na naslednjih šolah:
- 10 štipendij na ESS (Lj. 4, Mb. 2, Koper 2, N. Gorica 2)
- 4 štipendije na UAS (Lj., Mb., Kp., N. Go.)
- 14 štipendij na srednji komerc. šoli (Lj. 4, Mb. 2, Kp. 2, N. Go. 2)
- 4 štipendije na ekonom. fak. (Lj., Mb., NG., Koper)
- 2 štipendiji na pravni fakulteti
- 2 štipendije na VEKŠ — II. stopnja (Lj., Mb., NG., Koper)
- 2 štipendiji na VEKŠ — I. stopnja (Lj. 2, Mb. 2, NG 2, Kp 2)
- 8 štipendij na ekonom. fakulteti — I. stopnja (Lj. 2, Mb. 2, NG 2, Kp 2)
- 2 štipendiji na VŠOD Kranj (Ljubljana)

39. TTG LJUBLJANA, ULICA MOŠE PIJADE 39
Štipendije na naslednjih šolah:
- 12 štipendij na ESS (2 v Celju, 2 v Mariboru, 6 v Kopru, 2 v N. Gorici)
- 1 štipendija na UAS (v Kopru)
- 20 štipendij na gost. šol. centru — odd. za kuharje (5 v Ljubljani, 6 v Celju, 6 v Mariboru, 1 na Bledu, 2 v Izoli)
- 19 štipendij na gost. šol. centru — odd. za natakarje (3 v Ljubljani, 3 v Celju, 6 v Mariboru, 2 na Bledu, 3 v Izoli)
- 4 štipendije na srednji šoli za med. sestre (v Celju)
- 4 štipendije na VEKŠ — I. stopnja

40. ZSI LJUBLJANA, Aljaževa 32
Štipendije na naslednjih šolah:
- 2 štipendiji na TSS — elektro odd. za jaki tok
- 3 štipendije na TSS — strojni odd.
- 2 štipendiji na fak. za elektroteh. — odd. za jaki tok
- 1 štipendija na fak. za stroj.
- 1 štipendija na FSPN
- 1 štipendija na višji šoli za soc. del.
- 3 štipendije na ped. akademiji

41. ZDRAVSTVENI DOM LJUBLJANA, CELOVŠKA 4
- 1 specializanta iz del. razm. iz medicine dela
- 1 specializanta iz del. razm. iz okulistike

42. SKUPNE SLUŽBE ŽG LJUBLJANA, MOŠE PIJADE 39
Štipendije na naslednjih šolah:
- 2 štipendiji na dveletni administrativni šoli
- 2 štipendiji na upravno-administrativni šoli
- 4 štipendije na ekonomski srednji šoli
- 2 štipendiji na ekonomski fakulteti
- 2 štipendiji na pravni fakulteti
- 2 štipendiji na VEKŠ — II. stopnja
- 1 štipendija na FSPN v Ljubljani (politologija)
- 2 štipendiji na VEKŠ — I. stopnja

Rok za prijavo je 10. junij 1975.
Prijavo je treba nasloviti ozir. vložiti pri kadrovske službi organizacije, ki razpisuje štipendijo.
Absolventi osnovne šole morajo prijavi priložiti spričevalo o končani osnovni šoli, drugi pa o zaključnem izpitu ozir. maturi ali pa o opravljenih izpitih.
Kandidati iz delovnega razmerja morajo prijavi priložiti spričevalo o strok. izobrazbi, potrdilo o opravljenih strokovnih izpitih in ustrezni praksi.
Kot kandidati za strojevodje elektrovlečnih vozil in dizel-vlečnih vozil ter vozovne preglednike bodo lahko sprejeli interesi, ki imajo ustrezno poklicno šolo, predpisano prakso in izpite.
Kandidati za železniške šole bodo zdravniško in psihotehnično pregledani. Preglede bosta opravila železniška zdravstvena domova v Ljubljani in Mariboru. Vsem, ki bodo sprejeti v žel. šole v Ljubljani in Mariboru, je zagotovljena popolna oskrba v domovih železniških šol.
Pogoje šolanja in višino štipendij za železniške in druge šole določa pravilnik o štipendiranju ŽG Ljubljana. Vsa natančnejša navodila glede vpisa in druga potrebna pojasnila lahko dobijo interesi pri kadrovske službah navedenih organizacij, ki razpisujejo sprejem v železniške šole in štipendije na drugih šolah.

ZAVOD ZA KULTURNO DEJAVNOST
NOVO MESTO proda na licitaciji:

PISALNI STROJ TOPS S-3 Z DOLGIM VALJEM IN
RAČUNSKI STROJ ZNAMKE MONROE.
Oba stroja sta uporabna.

Licitacija bo v pisarni zavoda v četrtek 8. 5. 1975 ob 10. uri za družbeni sektor in ob 12. uri za zasebni sektor.
Interesi si lahko ogledajo oba stroja na dan licitacije med 7. in 10. uro.

PROSTO DELOVNO MESTO!

TOVARNA KLOBUKOV
„ŠEŠIR“
ŠKOFJA LOKA

sprejme takoj na delo

PRODAJALKA ZA TRGOVINO V NOVEM MESTU.

Razglas velja do zasedbe delovnega mesta. Delo je za nedoločen čas.
Prijave pošljite na naslov:
Tovarna klobukov „Šešir“ Škofja Loka.

REJCI PERUTNINE!
KZ NAKLO
PRI KRANJU
VALILNICA
64202 NAKLO

prodaja vsak dan od 7. — 13. ure in ob sredah in petkih od 7. — 18. ure
10 TEDNOV STARE JARČKE

rjave in bele, dobre nesnice po 30 din.

Priporoča se KZ Naklo

Edina revija za Slovence po svetu, njihov stalen most z domovino je revija
RODNA GRUDA

Naročite jo tudi svojim sorodnikom v tujini!

RODNA GRUDA
61001 Ljubljana, p. p. 196
Cankarjeva 1/II

belinka
tovarna kemičnih izdelkov
61001 Ljubljana
poštni predal 5-1
telefon h. c. 061/ 314 177
telex 31 260 yu bel

SANDOLIN PX 65

- uživa mednarodni sloves
- odlikuje ga bogata tradicija in novi tehnični dosežki
- najbolj iskano sredstvo za dolgoletno zaščito lesa
- uničuje plesen in zajedalce ter je odporen proti vremenskim vplivom
- služi za osnovni ter končni premaz in je izdelan v 13 barvah

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE IN NAVODILA ZA UPORABO

od 20. III. do 20. V. 1975
20% POPUST

JELOVICA
20 LET 20 LET 20 LET 20 LET 20

v posl. ŠKOFJA LOKA Kidričeva 58.
in v vseh ostalih trgov. podjetjih z gradbenimi materiali
BALKONSKA VRATA
NOTRANJA VRATA

ZAGREPUBLIC

SCHIEDEL — YU —
Kamin, dimnik št. 1
v Evropi
proizvaja in dobavlja
GRADNJA ŽALEC

LICITACIJA!
ZDRAVSTVENI DOM KOČEVJE — RIBNICA
prodaja naslednje osnovno sredstvo:

Osební avto TOMOS CITROEN 2 CV 6.
Izključna cena je din 7.000,00

Licitacija bo v prostorih Reševalne postaje v Kočevju, Ljubljanska cesta 15, dne 20. V. 1975 od 7. — 8. ure za družbeni in od 8. — 10. ure za zasebni sektor.
Kavcijo 10% od izključne cene je treba položiti pred licitacijo.

vsak četrtek
DOLENJSKI LIST

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 8. maja - D. Rdeč. križa Petek, 9. maja - Dan zmage Sobota, 10. maja - Izidor Nedelja, 11. maja - Ziga Ponedeljek, 12. maja - Pankracij Torek, 13. maja - Servacij Sreda, 14. maja - Matija Četrtek, 15. maja - Zofija

LUNINE MENE
11. maja ob 8.05 mlaj

KINIO

BRESTANICA: 10. in 11. 5. ameriški barvni film Jeremija Janson.

ČRNOMELJ: 9. 5. jugoslovanski barvni film Kapetan Mikula Mali. 11. 5. Hong Kong barvni film Karate v službi interpola. 14. 5. italijanska komedija Nora tekma za blagom.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

GOSTIŠČE TULIPAN, Marija Azman, Lesce, Alpska cesta 8, telefon (064) 75-416, zaposli takoj KV ali PK natakarico.

V SLUŽBO za pomoč v bifeju sprejem deklet-začetnico. Nastop službe takoj. Edo Prah, Vel. Malenca 12, 68263 Krška vas.

DRUŠTVO UPOKOJENCEV SENTJERNEJ zaposli v svojem bifeju v Sentjerneju starejšo samsko natakarico ali samskega upokojenca (upokojenko). Samsko stanovanje po dogovoru. Interesenti naj se javijo osebno v pisarni društva Sentjerneje 5.

SLUŽBO DOBI takoj mlajše dekletke za pomoč v bifeju in kuhinji ter varstvo tri leta stare punčke za nekaj ur na dan. Možna je tudi priučitev v gostinstvu. Mesečni prejemki 1.000,00 din poleg brezplačne hrane in stanovanja. Sobota in nedelja prosti. Zglasite se osebno ali pisмено pri Bernardi Nučić, Ljubljana, Ul. Pohorskega bataljona 139, telefon 343-023.

STANOVANJA

MLADA ZAKONCA brez otrok namameva opremljeno enosobno stanovanje ali garsonjero v Novem mestu. Ponudbe pod: Rustja, Dolenjski list.

SPREJMEMO urejenega sestanovca ali oddamo sobo solidnemu dekletu. Volčičeva 66, Novo mesto.

Motorna vozila

ZASTAVO 101 v odličnem stanju, letnik 1972, prevoženih 35.000 km, ugodno prodam. Mirt, Novo mesto, Gubčeva 5, telefon 22-922.

PRODAM FIAT 750, letnik 1971, registriran za 1975. Ivan Turk, Mala Cikava 10, Novo mesto.

PRODAM traktor Ferguson 48 KM, naše izdelave, s kabino, prikolico in 12-colskimi plugi. Cena ugodna. Gostilna Urek, Globoko.

PRODAM zastavo 750, letnik 1970, v odličnem stanju. Prešeren, Lobetova 42, Novo mesto.

AUDI 72, letnik 1968/69, dobro ohranjen, prodam ali zamenjam za manjši avto. Naslov v upravi lista (1193/75).

PRODAM dobro ohranjen traktor MAN na prvi in zadnji pogon, plug in kosilnico. Cena 47.000,00 din. Marjeta Orlač, Dolšce 13, Kostanjevica na Krki. Ogleđ v petek.

UGODNO PRODAM zastavo 750, letnik 1968, nevozno. Franc Zagar, Malenska vas 17, Mirna peč.

POCENI prodam osebni avto DKW S 1000 v voznem stanju, letnik 1961. Lahko tudi po delih. Martin Bernardič, Gor. Mokro polje 9, Sentjerneje.

PRODAM dobro ohranjen fiat 850, letnik 1969. Ogleđ vsak dan popoldne. Zdravko Tekstor, Lešnica 1 pri Otočcu.

PO ZELO UGODNI ceni prodam avto 750, registriran do aprila 1976. Poizve se Škocjan 8.

PRODAM NSU 1000, letnik 1972. Tomaž Potočar, Vel. Bučna vas 35, Novo mesto.

PRODAM FIAT 750, letnik 1971, 41.000 km. Informacije: Stipanovič, Ragoška 12, Novo mesto, telefon (068) 22-886.

FIAT 620, 2 t, škodo 1000 MB in zmrzalno skrinjo (380 l) poceni prodam. Brezovar, Gotna vas 44, Novo mesto.

KOSTANJEVICA: 10. 5. španski barvni film Usoda neke žene. 11. 5. ameriški barvni film Škorpion ubija.

MIRNA: 10. in 11. 5. film Rdeči baron.

METLIKA: Od 9. do 11. 5. ameriški barvni film Šampion rođa. 14. in 15. 5. ameriški barvni film Plamen nad Smirno.

NOVO MESTO, KINO JNA: 8. 5. ameriški film Nekateri so za vroče. 10. 5. italijanski film Nišanska linija. 12., 13. in 14. 5. ameriški film Pobegnili sem s hudičevoga otoka. 15. 5. angleški film Simbadovo zlato potovanje.

NOVO MESTO, KINO KRKA: Od 9. do 11. 5. ameriški barvni film Mož, ki je ljubil Cat Dancing. Od 13. do 15. 5. italijanski barvni film Smešna je prva ljubezen.

SEMIC: 10. in 11. 5. ameriški barvni film Kanjon siti. 13. 14. 5. ameriški barvni film Agent 077 krvava meri.

RIBNICA: 10. in 11. 5. ameriški barvni film Modri vojak.

TREBNJE: 10. in 11. 5. ameriški barvni kavbojski film Tolpa Cola Yungeria.

RAZNO

POROČNI PRSTANI! - Najlepše darilo za vašo nevesto vam pripravi zlatar v Ljubljani, Gosposka 5 (poleg univerze). - Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

DNE 30. APRILA sem izgubila zapustnico od Kristanove do Ulice komandanta Staneta. Poštenega najditelja prosim, da mi jo proti nagradi vrne, ker mi je drag spomin. Milena Raybar, Kristanova 11, telefon 22-047.

ZAHVALA

Ob nepričakovani izgubi naše drage sorodnice

ŠTRUKLJEVE MAME,

ki je umrla v 75. letu starosti, se zahvaljujemo vsem, ki so nas tožili v trenutkih žalosti in bolečin, ki so prizadele našo družino. Zahvaljujemo se vsem, ki so darovali vence in cvetje, pevskemu zboru Sv. Gregor, Andreju Riglerju za besede na grobu pokojnice ter znancem in vaščanom Vel. Poljan ter Ortnecka.

Zalujoči: sinova Matija, Lojze, hčerke Marga, Ika in Albina ter drugi sorodniki.

ALOJZ KADIVNIK, Gabernik 2, Škocjan, se najlepše zahvaljuje

JOHANU FIŠTERJU s Telč 16 pri Sevnici za denarno pomoč, ki mi jo je nudil ob priliki požara.

LEOPOLDU, JANEZU in STANETU FINKU iz Irče vasi 39 za rojstne dneve in god vse lepo želi

mama.

PREKLICI

BENJAMIN PAVLOVIČ, Armeško 28, Brestanica, prepovedujem pašo kokoši in vožnjo po mojem posestvu. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

JOŽE BERUS, Vel. Podljuben 5, Uršna sela, prepovedujem delanje škode okoli gradu na Ruperč vrhu, posebno šolskim izletnikom. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

OBVESTILA

FASADE, teraso in keramiko kvalitetno, hitro in poceni izdelujem za družbeni in zasebni sektor. Iso Pehič, Dol. Toplice 8.

JEREMIJA NOVAKOVIČ, Cankarjeva 6, 61330 Kočevje, izdelujem spomenike raznih vrst (marmor, teraco). Dostava na pokopališče!

NUDIM VSE VRSTE ROLĚT, ZALUZIJE, PLATNENE ZAVESE VSEH BARV, IZVRŠIM VSA POPRAVILA, SPADAJOČA V TO STROKO. KRATKI DOBAVNI ROKI, CENE SOLIDNE. NAROČILA PREVZEMATA BOGO RADI. ZABJA VAS 15. NOVO MESTO, IN IGNAC PRIJATELJ, KVEDROVA 8, KRŠKO.

KMETIJSKA ZADRUGA KRKA, Novo mesto - proizvodni okoliš Dolenjske Toplice, obvešča, da prodaja piščance za klanje vsak dan v hlevu v SOTESKI (grad). Cena je 15,00 din za kg. Na razpolago bodo proti koncu meseca maja tudi jarkice - nesnice v starosti 22 tednov. KZ „KRKA“ Novo mesto, PO - DOLENJSKE TOPLICE.

OGLAŠUJTE V DL!

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi našega dobrega in skrbnega moža, očeta, starega očeta in pradedu

MIHAELA ŽNIDARŠIČA

iz Goriske vasi pri Mirni peči

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, posebno pa sosedu Somraku, kolektivom Beti Mirna peč, Feršped Ljubljana, ZJB Mima peč in vsem ostalim, ki so ga v tako velikem številu spremlili na zadnji poti in darovali cvetje. Župniku za opravljene obred iskrena hvala.

Zalujoči: žena Rozalka, hčerke Marica, Elka, Vera in Ani z družinami ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je 1. maja 1975 za vedno zapustila naša draga mama, sestra, teta in stara mama

MARIJA KORAČIN

roj. Grabnar
Radovlja pri Šmarjeti

Najlepše se zahvaljujemo vsem vaščanom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali, spremlili pokojnico na njeni zadnji poti in ji darovali vence in cvetje. Zahvaljujemo se tudi tovarni Obutve Šmarjeta za venec ter duhovniku za opravljene obred.

Zalujoči: sin Janez, hčerke Marija, Rezi, Tončka, Metka z družinami in drugo sorodstvo

ZAHVALA

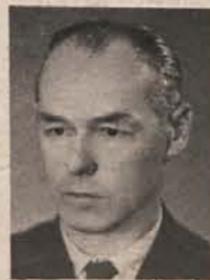
Ob prezgodnji in boleči izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

STANETA NOSETA

iz Šalke vasi pri Kočevju

se iskreno zahvaljujemo dr. Rupniku in ostalemu zdravstvenemu osebju, sorodnikom, sosedom, sovaščanom, prijateljem, znancem in vsem nekdanjim sodelavcem za pomoč in sočustvanje v najtežjih trenutkih. Posebno se zahvaljujemo vsem, ki so ga v velikem številu spremlili na njegovi zadnji poti in mu darovali vence in cvetje. Prav tako se zahvaljujemo organizacijam ZJB NOV, ZRVS, Društvu upokojencev, krajevni skupnosti Šalka vas, sindikatu Itas-Rudnik, postaji IM Ribnica, Grosuplje, obema govornikom in godbi na pihalu. Vsem še enkrat najlepša zahvala.

Zalujoči: žena Anica, sin Jože, hči Anica z družino, snaha Darinka, Lavričevi iz Željn pri Kočevju in drugo sorodstvo

V SPOMIN

4. maja je minilo leto dni, odkar nas je za vedno zapustil brat in stric

ALBIN PIPAN

iz Irče vasi 5 pri Novem mestu

Ohranimo ga v trajnem spominu.

ZALUJOČI: brat Jože in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Za izum oksitetraciklina so prejeli nagrado iz „Skлада Borisa Kidriča“ strokovnjaki iz KRKE: ing. Jure Babič, ing. Janko Petrovič, ing. Vinko Manček, ing. Gledelj, ing. Karpfjuk, ing. Mladen Pavletič, ing. Janez Bernik in dipl. veterinar Jože Miklič. Nagrado so darovali za gradnjo nove POŠ. Delavci Posebne osnovne šole Novo mesto se vsem strokovnjakom priskrčno zahvaljujemo za njihovo človekoljubno dejanje.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega dragega moža, očeta, brata, strica in starega očeta

ANDREJA BUKOVINSKY

zavarovalnega zastopnika v pokojiu
iz Ribnice (Jesenice na Dol.)

se najpriskrčnejše zahvaljujemo vsem, ki ste nam ustno ali pisмено izrazili sožalje in ste pokojnika na zadnji poti spremlili v tako veličastnem številu. Se posebej pa se zahvaljujemo vsem, ki so darovali vence in cvetje, dr. Hermanu Tepepyu in dr. Milanu Sikovcu iz Brežice za strokovno medicinsko pomoč, tovarni Alfonzu Solnu in Antonu Mustarju ter celotnemu kolektivni Zavarovalnice Sava v Krškem, občinskemu odboru Rdečega križa Brežice, gasilski enoti iz Obrežja za častno spremstvo, Društvu upokojencev Brežice, pevsem KPD Slavček iz Vel. Doline, vodstvu učencem šole na Veliki Dolini, upravi občinske skupščine Brežice, predstavnikom občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij, govornikom dr. Slavku Sušinu, Antonu Mustarju, Franjo Lončariču, Alojzu Zokajlu, Janezu Bercetu in Janezu Lupinčiču. Iskrene poslovilne besede, Stanovajnskemu komunalnemu odboru Brežice in Ivanu Marečiču ter Ivanu Ureku iz Mokric za priskrčno pomoč pri izvedbi pogrebne svečanosti. Priskrčna hvala tudi sosedom in vaščanom, ki so nam stali ob strani in pomagali.

Zalujoči: žena Marija, hčerka Anica z družino, France z družino, brata Tonče in Peter, sestra Rezi in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Prezgodaj smo zgubili našega dragega očeta in brata

JOŽETA MIRTičA

iz Sel pri Straži

Zahvaljujemo se sosedom, ki so njemu in nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so obiskali, mu prinesli cvetje in nam izrekli sožalje, vsem, ki so spremlili do njegovega groba. Hvala kirurškemu oddelku bolnišnice Novo mesto, župniku iz Vavte vasi in cerkvenim pevskim skupinam, spremljavo pri maši.

Zalostni: otroci Jožica, Milan, Danica in Anica ter sestra

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: Casopisno založniško podjetje DOLENJSKI LIST, Novo mesto USTANOVITELJI LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Marjan Bauer, Milan Markelj, Janez Petek, Ivan Šušteršič, Primož Jože Splichal (urednik priloge P), Jožica Tepepy, Ivan Urek in Alfred Zeleznik. Oblikovalec priloge Peter Simič.

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Franc Bukovinski.

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 3 din - Letna naročnina 119 dinarjev, polletna naročnina 59,50 din, plačljiva vnaprej. Za inozemstvo 240 din ali 15 ameriških dolarjev oz. 45 DM (vključno s poštnimi stroški).

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu 60 din, 1 cm na dveh straneh 90 din, 1 cm na prvi, srednji ali zadnji strani lista 120 din. Večji mali oglasi do 10 besed 22 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din. Za večje oglase in oglase v veliki veljavi do preklica cenik št. 421/75.

1975 - Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS (št. 421/75) od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje temeljnih davkov.

TEKOČI RACUN pri podružnici SDK v Novem mestu. 52100-601-10558. Naslov uredništva in uprave: 68001 Novo mesto. Glavni trg 3 oz. poštni predal 33. Telefon: (068) 21-23. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Člani in predplatniki: CŽP Dolenjski list, Novo mesto. Tisk: Ljudska pravica Ljubljana.

Ropar, ki je odprl blagajno na železniški postaji pri Otovcu, bo sedem mesecev zaprt - Dobili so ga, še preden je vse zapravil

Ljubivoj Radosavljevič, doma iz okolice Kučeva v Srbiji, gotovo ni mislil, da ga bodo po prvem poskusu vloma tako hitro dobili, sicer si najbrž ne bi privoščil obiska na železniški postaji. Kazen mu je pred kratkim izreklo novomeško okrožno sodišče.

se je kazal. V zagovor je vedel povedati le to, da se je odločil za vlom iz maščevanja. „Na piki“ da ima enega črnomaljskih miličnikov, češ da ga je ta očmil pri podjetjih in da zaradi njega ni dobil dela. To maščevanje ga bo precej veljalo, saj mu je senat pod predstvom Zlate Šavelj odmeril 7 mesecev zapora. Do pravomočnosti sodbe bo moral Radosavljevič „za vsak primer“ počakati v priporu.

nim predmetom odtrgal pokrov blagajne in pobral 775 dinarjev! Miličniki so ga že naslednji dan dobili. Kraje ni mogel tajiti, ker je imel v suknjiču pod podlogo zašitih še 680 dinarjev, medtem ko je ostali denar že prvi dan pognal. Na sodišču dejanja ni zanimal, celo skesanega

Zoper tujo last se Radosavljevič ni pregrešil prvič. Mož ni posebno vnet za delo, denar pa bi seveda rad imel. Pozimi 1974 je zašel v naše kraje in po Črnomlju iskal zaposlitve. Tako vsaj trdi. Ker pa dela ni dobil, se je klatil po okolici mesta in priložnostno delal pri kmetih. Zaslужek pa mu je bil očitno premajhen, saj 27. februarja lani je vdrl v železniško postajališče Scla pri Otovcu. Čez streho kokašnja je splezal do okna in vdrl v stavbo, tam pa je z želez-

Popovičeva (Metlika) in Križanova (Metlika). (V. K.)

DRAGATUŠ - Prejšnji teden se je končalo občinsko pionirsko rokometno prvenstvo. Rezultati - pionirke: Dragatuš, Stari trg ob Kolpi, Črnomelj. Na Vinici so igrali pionirji; rezultat: 1. Dragatuš, 2. Semič, 3. Vinica. (V. K.)

LESKOVEC - V občinski rokometni pionirski ligi sta se v Leskovcu pomerili vrsti Leskovca in Senovega. Gostje so domače podcenjevali, domači pionirji pa so odlično zaigrali in zmagali 21:14. Pri domačih sta se izkazala Perc in Podbrček, pri gostih pa Kovačič in Planinc. (L. S.)

BRESTANICA - V prvenstveni tekmi občinske rokometne pionirske lige so v Brestanici nastopili pionirji iz Leskovca in srečanje izgubili 18:12. Poraz gostov je zaslužen, saj so igrali preveč leno. (L. S.)

LESKOVEC - V prvenstveni tekmi zasavske mladinske lige so Leskovčani gostovali v Krškem in srečanje tesno izgubili s 17:16. Tekma je bila izenačena. O tem priča tudi podatek, da je bil rezultat kar enajstkrat izenačen. Pri domačih je bil najboljši Longo, med gosti pa Janc in F. Starc. (L. S.)

SMARTNO PRI LITJI - V prvenstveni tekmi zasavske rokometne lige so Leskovčani gostovali pri Usnarju in tekmo izgubili 30:23. Gostje so dobro igrali predvsem v prvem polčasu, v drugem pa so močno popustili. Prav v tem delu igre so domači igralci dosegli iz hitrih protinapadov kar 15 zadetkov. (L. S.)

NOVO MESTO - V soboto je bilo na kegljišču na Loki kegljaško srečanje ekip osnovnih organizacij Zveze civilnih invalidov vojne iz Kranja, Ljubljane in Novoga mesta. Prvo mesto so osvojili Novomeščani in tako v trajno last osvojili prehodni pokal. Drugi so bili Ljubljančani, tretji tekmovalci iz Kranja. Tudi med posamezniki so bili domači tekmovalci najuspešnejši. Zmagal je Ludvik Markovič.

Vsi tekmovalci so ob koncu srečanja dobili praktična darila, ki so jih prispevali Krka, tovarna zdravil, Novoteks in Labod. (N. Z.)

STARI TRG OB KOLPI - Medobčinskega pionirskega šahovskega prvenstva so se udeležili šahisti iz metliške, črnomaljske, novomeške, grosupeljske, trebanjske, ribniške in kočevske občine. Pri mlajših pionirjih je zmagal Plut (Semič), sledita Pešelj (Stari trg ob Kolpi) in Novomeščan Grm. Pri mlajših pionirkah je bila najboljša Bajtova iz Zalne, druga je bila Majerletova iz Starega trga, tretja Groznikova iz Višnje gore. Pri starejših pionirjih so bili najboljši Trbuc (Kočevje), Trobec (Ribnica) in Kirsič (Kočevje), pri pionirkah pa Golobčeva (Grm).

18.05 V torek nasvidenje! 18.35 Lahke note. 19.40 Minute z ansambлом Jožeta Kampača. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi. 20.30 Radijska igra. 21.34 Zvočne kaskade. 23.05 Literarni nokturno. 23.15 Popevke se vrstijo.

SREDA, 14. MAJA: 8.10 Glasbena matineja. 9.25 Glasba vam pripoveduje. 10.15 Urednikov dnevnik. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.20 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 18.03 Radijska igra - Franc Puntar: Po pasje. 19.40 Glasbene razglednice. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 V nedeljo zvečer. 22.20 Serenadni večer. 23.05 Literarni nokturno. 23.15 V lučeh semaforjev.

aplavz. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.20 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 18.03 Radijska igra - Franc Puntar: Po pasje. 19.40 Glasbene razglednice. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 V nedeljo zvečer. 22.20 Serenadni večer. 23.05 Literarni nokturno. 23.15 V lučeh semaforjev.

PONEDELJEK, 12. MAJA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb. 9.20 Izberite pesmico. 10.15 Za vsakogar nekaj. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - ing. Silva Avšič: Pridelovanje korenčka. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 „Vrtljak“. 17.20 Koncert po željah poslušalcev. 18.20 Ob lahki glasbi. 19.40 Minute z ansambлом Franca Flereta. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Slovenski operni hiši od osvoboditve do danes. 22.20 Popevke iz jugoslovanskih studijev. 23.05 Literarni nokturno. 23.15 Za ljubitelje ja: za.

TOREK, 13. MAJA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za srednje stopnjo. 10.15 Promenadni koncert. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Gvido Fajdiga: Kdaj lahko začnemo kosit v pašnokosni rabi travinja? 13.30 Priporočajo vam... 14.40 Na poti s kitaro. 15.45 „Vrtljak“. 16.45 Pota sodobne medicine.

RADIO BREŽICE

ČETRTEK - 8. maj: 16.00 - 16.15 - Napoved programa, Poročila, Za vas smo si ogledali 16.15 - 16.30 - Nove plošče RTB 16.30 - 17.00 - AKTUALNOST TEDNA - Obvestila in reklame 17.00 - 18.00 - Glasbena oddaja IZBRALI STE SAMI

SOBOTA - 9. maj: 16.00 - 16.15 - MALO ZA VAS - NEKAJ ZA VSE 16.15 - 16.30 - Se še spominjate 16.30 - 17.00 - Jugoton vam predstavlja - Sobotno kramljanje 17.00 - 17.30 - KRONIKA - Obvestila in reklame - Za naše najmlajše - Iz naše glasbene šole 17.30 - 18.00 - Domače zabavne na valu 192 m

NEDELJA - 11. maj: 10.30 - 13.00 - DOMAČE ZANIMIVOSTI - Komentar zasedanja vseh treh zborov skupščine - Za naše kmetovalce: pogovor sodelavca Jožeta Volka - Magnetofonski zapis - Obvestila, reklame in spored kinematografov 12.00 - 15.00 - OBCANI ČESTITAJO IN POZDRAVLJAJO

TOREK - 13. maj: 16.00 - 16.15 - Napoved programa, Srečanje s priljubljenimi pevci 16.15 - 16.30 - POROČILA, Novo v knjižnici, Kaj prinaša nova številka, Dolenjskega lista 16.30 - 17.00 - TEDENSKI SPORTNI PREGLED, Obvestila in reklame, Spored brežiškega kinematografa 17.00 - 18.00 - MLADI ZA MLADE

RADIO SEVNICA

NEDELJA, 11. MAJ: - 10.30 reklame, oglasi in obvestila - 11.00 po domače - 11.15 aktualni nedeljski zapis - Nepokrite investicije po osnova inflacijskih tokov - 11.30 deset minut s POR - 11.40 naš razgovor - 12.00 za vsakogar nekaj - 12.30 poročila - 12.45 čestitke in pozdravi naših poslušalcev - 14.30 zaključek programa

SREDA, 14. MAJ: - 16.00 poročila - 16.10 reklame, oglasi in obvestila - 16.35 po domače - 16.50 delo Gasilskega društva na Studencu - 17.00 disko klub brez imena - 17.30 modernizacija ulic v Sevnici - 17.40 ali poznamo mojstre resne glasbe - 18.00 zaključek programa

SOBOTA, 17. MAJ: - 16.00 SOBOTNI VRTILJAK - 16.15 pet minut za... - 16.20 EPP I. del - 16.30 poročila - 16.35 EPP II. del - 16.45 mini anketa - 17.00 zaključek SV in napoved sporeda za nedeljo.

OPRAVIČILO

Televizijskega sporeda tokrat ne objavljamo, ker ga nismo pravočasno prejeli iz Ljubljane. Bralcem se opravičujemo. UREDNIŠTVO DL

TI NEUMNI OTROCI

Železniški pragovi so neznanu kam izginjali ob progi v Kočevju. Pred kratkim pa je nekdo le rešil to uganko. V ciganskem taboru na Trati je videl, da kurijo ogenj z izginulimi železniškimi pragovi. „Kaj, mi da bi kradli?“ so se čudili izrazenemu sumu starejši Romi ob ognju. „Mi že ne. Morda počenajajo to naši otroci.“

„Kako zmorejo sibki otroci, ko pa je prag težak okoli 100 kg?“ ni bilo razumljivo železničarju. Romi pa: „Otrok je neumnen. Kaj pa on ve, da je prag težak 100 kg. Da ga ramo in gre!“ J. P.

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO

ivo pirkovič: Osvobodni republik pod gorjanci in njenem kirovskem junaku piparju bakšetu

42

Tudi kirovskemu piparju je udarila bridka ura

Kakor da je zrastle iz tal, se je zadnji dan ofenzive, prikazal pred Bakšetovo kajžo na Kiri Matija Zagorc iz Zapužev, imenovan s prastarim imenom Masnik ali tudi z novjšim imenom Jape. Leni požeruh in poglavar izsiljevalke tolpe je bil pustil, kot smo že slišali, očeno zemljo in nemar in zadnje mesece z dolgo puško pohajkoval po belogardističnih ozemljih, da je smel viseti na njihovem Kirovski bajtar je globoko vzdihnil; torej je njemu nazadnje udarila bridka ura, ki se ji je dolga tako uspešno izmikal.

„Si bil že kaj tepen?“ zabruna belogardist „Ze, dosti!“ se je pipar naglo izmislil. „Prav, če ne bi bil, bi te jaz,“ je odgovoril „legistični lenuh, kakor da je zadovoljen, da so tako naporno dolžnost namesto njega opravili že orehovski šoli je Matija porinil Kirovca v pravo smer. Bivši orožnik Sladič z Vesele je bil pri partizanih?“ vprašujoče dvigne namnik obrvi. „Nikoli!“ odločno odgovori Kirovec. „Si jedel z njimi?“ nadaljuje beli komandir. „Enkrat mi je dal nekdo ocvirek mesa, ker sem bil lačen.“ odvrne Bakše, „pa ga nisem poznal, piparju, ki je bil že močno v skrbeh, se je vračal na stara vira v sebe; da le ne bi belogardist z njim razpravljati o kaki Osvobodilni front-

Beli podčastnik je bil v zadregi. Ni vedel, kaj naj stori. Tisto neumnost o ocvirku partizanskega mesa, ki jo je bil napisal orožnik Sladič, je raztrgal in napisal novo ovadbo: da so po poti pod Bakšetovo kajžo hodili partizani. S tem grehom so kirovskega Švejka poslali v sodne zapore v Novo mesto in Ljubljano, kjer niso vedeli s piparjem kaj početi.

Sicer pa partizanov ni mogoče uničiti, gospod škof.

V četrtek 5. novembra je general Mario Robotti razglasil, da je ofenziva proti partizanom končana. Mladega Lipaja so iz Kostanjevice izpustili. Partizana Rudija Vinška so obsodili na štirinajst let in osem mesecev ječe, druge iz kostanjeviške ječe internirali.

Od šestdesetih jetnikov na Dolenji Brezovici so jih legisti devet skrili, da bi jih nezakonito pobili, med njimi tudi petnajstletnega Miho Roliha, ki ga je v sadovnjaku že čakala izkopen grob. Italijani so obsojenke odkrili in belim zaprtili: „Na Brezovici ni nobenega sodišča!“

S svojo divizijo alpskih lovcev, imenovanih „rdeče kravate“, se je vrnil iz Šentjerneja v Ljubljano tudi general Ruggero Rossi. Škofa Gregorija Rožmana je zaprosil, da bi ga smel obiskati in se mu predstaviti.

Zapletla sta se v zanimiv pogovor, o katerem nam je škof zapustil z lastno roko napisano poročilo.

General se je hvalil, kako je preganjal partizane po vsem Balkanu, od Albanije čez Črno goro, Hercegovino, Dalmacijo in Bosno, in da se je v teh bojih po gozdovih in gorah njegova divizija zelo izurila.

„No, potem boste pač tudi v naši pokrajini napravili konec s partizanstvom?“ je vprašal škof, ki si je v občevanju z Italijani slovensko ime Gregorij poitalijančil v Gregorio.

„Ne, ne bomo!“ je general Rossi odvil računatemu cerkvenemu dostojanstveniku in svoje besede razložil: „Moji vojaki ne morejo iti zdaj, na zimo, v gozdove, Vsak ima samo eno odejo s seboj in s tem ne more na prostem prenočevati. Sicer se pa partizanov po gozdovih sploh ne da uničiti.“

Škof je osupnil. „Pričakoval sem, da boste s pomočjo MVAC (bele garde) vendarle upostavili popolno varnost v pokrajini,“ je prizadet očital italijanskemu strokovnjaku za boje proti gverilcem.

General Rossi na Rožmanovo brezobzornost tudi sam ni mogel več krotiti svoje vpljudnosti in prav tako brezobzirno zabrusil škofu:

„Povedal vam bom odkrito, kaj jaz mislim o MVAC. Nisem Slovenec, a tako gledam na Slovence in njihov boj: MVAC nam Italijanom mnogo pomaga (imel sem vtis - pristavlja škof Rožman - da misli reči: „nas Italijane štiti“), a med vami Slovenci ustvarja takšno sovraštvo, da ga petdeset let ne boste mogli odpraviti.“

Škof Rožman je svojemu pismu novinarju Mirku Javorniku prizadet pristavil: „Izjava se mi zdi za nas prav tako porazna, kakor za Italijana.“ (Proces proti vojnim zločincem in izdajalcem Rupniku, Roesenerju, Rožmanu Kreku, Vizjaku in Hacinu, Ljubljana, 1946, SKZ, str. 38.)

Umazane vode ofenzive se odtekajo

Slišali smo že, da se je v noči na petek 30. oktobra močan oddelek partizanov, ki ga je vodil Žan Furar-Brko iz Velikega Bana in je štel osemindvajset oboroženih borcev, s Kire prebil skozi italijanske položaje v brusniških krajih in se utaboril v gozdu pri Škrjančah. Tam jim je že prvi dan pobegnili Nemeč Zorž v Novo mesto. Partizani so se zaradi varnosti takoj premaknili k Sušici. V novem taborišču so ostali šest ali sedem dni in se nato pridružili Cankarjevi brigadi, ki se je Sredgore v Beli krajini vračala v Gorjance.

Na cesti, ki pripelje iz Novega mesta, je brigada presekala pot močnemu oddelku fašistov. Iz Metlike so Italijani v črnih srajčah tvorili oskrbo svoji posadki na Hrastu. S hitrim in odločnim napadom so partizani sovražnika razbili. Zaplenili so tri mule, lahki metalec min, municijo in tovore riža, testenin, sladkorja in vsega drugega, kar močna vojska posadka potrebuje.

Cankarjeva brigada je našla na Javorovici Gorjanski bataljon, ki se je zbral z nepričakovano majhnimi izgubami. Pogrešali je kakih petdeset partizanov in komaj osemindvajset pušk.

Partizanskih zalog se je ohranilo mnogo več, kot so pričakovali. Vino v Marčevi kleti v Miho- vem in v hrani Janeza Kosa na Kiri so dobili nedotaknjeno; propadlo ga je le 80 litrov pri Bre- garjevih na Kiri.

